

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA OBROVCA

ZA RAZDOBLJE 2018.-2020.

Sadržaj

UVOD	4
ANALIZA STANJA	6
1. OPĆI PODATCI	6
1.1. Geografski položaj i prostorno uređenje.....	6
1.2. Klima	7
1.3. Povijest i kulturna baština	7
1.4. Prometna povezanost.....	8
1.5. Demografska analiza.....	8
2. GOSPODARSTVO.....	13
2.1. Analiza poslovnih subjekata	13
2.1.1. Trgovačka društva	13
2.1.2. Obrtništvo.....	14
2.1.3. Institucije i mjere za podršku poduzetništvu	15
2.2. Poljoprivreda i ruralni razvoj.....	15
2.2.1. Poljoprivreda	15
2.2.2. Biljna proizvodnja	18
2.2.3. Stočarstvo.....	18
2.2.4. Pčelarstvo.....	19
2.2.5. Ribarstvo	19
2.2.6. Šumarstvo.....	20
2.3. Turizam	20
2.4. Tržište rada	24
2.4.1. Zaposleno stanovništvo	24
2.4.2. Nezaposleno stanovništva	25
2.4.3. Analiza izvora prihoda stanovnika Grada Obrovca	26
2.4.4. Mirovinsko osiguranje	26
3. DRUŠTVENE DJELATNOSTI	28
3.1. Socijalna skrb	28
3.2. Zdravstvo	29
3.3. Odgoj i obrazovanje.....	30
3.4. Kultura i zaštita kulturne baštine	32
3.5. Religija.....	35
3.6. Mjere zaštite ljudi i imovine.....	35
3.7. Stanovanje i javne zgrade.....	37
4. ZAŠTITA OKOLIŠA	38
4.1. Upravljanje otpadom	38
4.2. Upravljanje prirodnim resursom	39
4.2.1. Zaštita prirodnih bogatstava	41
4.3. Infrastruktura	43
4.3.1. Prometna infrastruktura	43
4.3.2. Komunalna infrastruktura	45
5. INSTITUCIJE.....	48
5.1. Institucije regionalne i lokalne samouprave.....	48
5.2. Civilno društvo.....	50
SWOT ANALIZA	51
STRATEŠKE ODREDNICE	54
VIZIJA RAZVOJA GRADA OBROVCA	54
STRATEŠKI CILJEVI GRADA OBROVCA	55
CILJEVI I MJERE	59
PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	63
POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE	64
POPIS ČLANOVA RADNIH SKUPINA	67

POPIS GRAFIKONA.....	68
POPIS SLIKA.....	69
POPIS TABLICA	70

UVOD

Strategija razvoja Grada Obrovca je krovni planski dokument spomenute jedinice lokalne samouprave kojim se određuju dugoročne smjernice za ekonomski, društveni i infrastrukturni razvoj do 2020. godine.

Ovim se strateškim dokumentom identificiraju razvojni potencijali Grada temeljem analize trenutnog stanja te se u svrhu njihovih ispunjenja predlažu razvojni prioriteti i mjere. Uz specifičnosti samog Grada, prilikom kreiranja razvojnih mjera, uzeti su u obzir i prioriteti razvoja šireg područja - Županije i Republike Hrvatske, sukladno relevantnim strateškim dokumentima. Tako je, uz horizontalno usklađenje između tri ključna razvojna područja (ekonomski, društveni i infrastrukturni sektor) postignuto i vertikalno usklađenje kojim su se razvojni prioriteti povezali i uskladili sa preporukama višeg reda. U tom okviru se posebno analizirala usklađenost sa sektorskim strategijama na nacionalnoj razini i prioritetima operativnih programa za EU fondove, koji predstavljaju mogući izvor financiranja pojedinih projektnih prijedloga. Prilikom izrade ovog razvojnog dokumenta vodilo se načelima dobrog upravljanja i strateškog planiranja baziranog na održivom razvoju, transparentnosti i participativnosti.

Kako bi se osigurala participativnost primijenjeni su instrumenti direktnog uključenja lokalnog stanovništva organiziranjem radne skupine s zainteresiranim dionicima tijekom mjeseca kolovoza 2016. godine. Teme radne skupine su bile u okviru gospodarstva, društvenih djelatnosti, zaštite okoliša i infrastrukture, na temelju čega su se diskutirale stavke provedene analize stanja i pripremile smjernice za osnovne strateške odrednice kao što su vizija, prioriteti, ciljevi i razvojne mjere.

Za izradu strategije su se koristile službene statistike, strategije i drugi relevantni dokumenti, uz inpute dionika prikupljene putem prethodno spomenutih radnih skupina. Analiza stanja je izrađena na temelju sveobuhvatnog primarnog istraživanja u kojem su prikupljeni podaci od ustanova, udruga, trgovačkih društava i drugih subjekata putem strukturiranih obrazaca. Analizom stanja se pobliže prikazalo trenutno stanje užeg i šireg područja obuhvata Strategije u smislu prometne povezanosti, gospodarstva, društvenih djelatnosti, zaštite okoliša i infrastrukture.

Osnovne smjernice i koraci koji su se koristili prilikom izrade Analize stanja su: prikupljanje podataka, razumijevanje potreba gospodarstva i stanovništva Grada Obrovca te razmatranje prostornih, ekoloških, infrastrukturnih i drugih vidova koji su usko povezani s razvojem Grada. Ključni nalazi analize stanja su sumirani u SWOT matricu (akronimi engleskih riječi: Strengths - snage, Weaknesses - slabosti, Opportunities - prilike, Threats - prijetnje). Ključne stavke analize stanja su poslužile kao podloge za dijalog s dionicima tijekom radnih skupina te osmišljavanje razvojnih mjera budući je glavna misao vodilja bila osmisлити projekte kojima

se mogu ojačati prednosti područja, odnosno iskoristiti eksterne prilike te otkloniti slabosti i prijetnje.

Budući u vrijeme izrade ovog strateškog dokumenta nisu postojale službene smjernice i preporuke nadležnih tijela za izradu strateških dokumenata za jedinice lokalne samouprave veličine Grada Obrovca autori su slijedili najbolje prakse te preporuke i metodološke smjernice Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za strateško planiranje urbanih područja kao i preporuke Ministarstva poljoprivrede za strateško planiranje na razini lokalnih akcijskih grupa. Kao jedan od korištenih alata u procesu planiranja važno je istaknuti primjenu softverskog rješenja autora za razradu projektnih prijedloga odnosno Platforme za upravljanje razvojem – PLUR. Uporabom PLUR-a osigurala se strukturirana i konzistentna obrada projektnih prijedloga putem jednakih obilježja te je postignuta njihova integracija s dokumentima višeg reda.

ANALIZA STANJA

1. OPĆI PODATCI

1.1. Geografski položaj i prostorno uređenje

Grad Obrovac nalazi se u Zadarskoj županiji koja je smještena u središnjem dijelu Jadranske Hrvatske (NUTS II regija). Zadarska županija administrativno graniči sa Šibensko-kninskom, Primorsko-goranskom i Ličko-senjskom županijom. Na istoku graniči sa Bosnom i Hercegovinom, dužina granice je 24 km, a međunarodna morska granica sa Italijom na zapadnoj strani iznosi 83,43 km.

U sastav Grada Obrovca koji se nalazi u središnjem dijelu Zadarske županije ulazi 12 naselja: Bilišane, Bogatnik, Golubić, Gornji Karin, Kaštel Žegarski, Komazeci, Krupa, Kruševo, Muškovci, Nadvoda, Obrovac i Zelengrad.

Slika 1. Prostorni smještaj Grada Obrovca i Zadarske županije na karti Republike Hrvatske

Izvor: www.excelancije.net

Obrovac se nalazi uz rijeku Zrmanju, 12 km od njenog ušća u Novigradsko more. Razvio se na križanju putova za Zadar, Šibenik i Knin, podno Malog Alana i Prezida. Grad je smješten na 44°12'03" sjeverne zemljopisne širine i 15°40'52" istočne zemljopisne dužine. Od administrativnog i gospodarskog središta Zadarske županije – Grada Zadra je udaljen 48 km.

Površina Grada Obrovca je 352,73 km², te je drugi grad po veličini iza Benkovca u Zadarskoj Županiji, u čijoj ukupnoj površini ima udio od 4,85 %. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Obrovac broji 4.323 stanovnika. Gustoća naseljenosti na području Grada iznosi 12 stanovnika na km², što je skoro 4 puta manje od županijske razine koja iznosi 47 stanovnika na km². Detaljna demografska analiza obrađena je u poglavlju 1.5.

U skladu s člankom 25. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Grad Obrovac spada u drugu skupinu jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti od 68,72 % od prosjeka Republike Hrvatske.

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN/86/06, 125/06, 16/07, 95/08 – Odluka Ustavnog suda RH, 46/10, 145/10) utvrđeno je da je Grad Obrovac jedinica lokalne samouprave.

1.2. Klima

Prirodni smještaj Grada Obrovca rezultirao je s dva klimatska podtipa: sub-mediteranskom klimom u priobalnom području mora i rijeka i planinskom klimom u najvišim predjelima gorskog masiva južnog Velebita. Pri tome je važno uzeti u obzir kako se primorje odlikuje vrlo blagim klimatskim obilježjima, dok su za Liku specifične izrazito oštre kontinentalne karakteristike što u konačnici dovodi do velikih temperaturnih razlika. Prema klimatološkim podacima navedenim u Prostornom planu Grada Obrovca na planini Čelavac (1207 m) prosječna godišnja temperatura iznosi 14,4 °C.

Jedan od važnih klimatskih elemenata ovog prostora su i godišnje padaline, a karakteriziraju ga sušni ljetni i izrazito kišni zimski prostori. U prosjeku se na razini godine količine padalina kreću između 1057-1500 mm. Kako su ove količine padalina neravnomjerno raspoređene, utječu na intenzitet suše koja je problem u vegetacijskom periodu.

Važna odrednica klimatskih karakteristika ovog područja su i vjetrovi. Prepoznatljivi vjetrovi za ovo područje su oni iz sjevernog kvadranta, naročito sjeveroistočnjak i istočnjak (bura). Bura je najučestalija u zimskim mjesecima kada se zna kretati i do 8 bofora u Velebitskom kanalu.

1.3. Povijest i kulturna baština

Prvi sigurni podaci o životu ljudi na prostoru Grada Obrovca potječu iz željeznog doba (od 9. st. do dolaska Rimljana, u 1. st. pr. Kr.) kada nastaje niz gradinskih naselja od kojih su neka izuzetno značajna te nastavljaju život i u rimsko vrijeme. U predrimskom razdoblju, na ovom području živjeli su Liburni - ilirsko pleme poznato po gradnji brodova koji su nastanjivali prostor od rijeke Raše u Istri do Krke. Nakon rimskih osvajanja, Gradina Miodrag u Karinu postaje središte Općine Corinium. Veliku važnost imaju i naselja Cvijine gradine u Kruševu, te Smokovac u Krupi. Tadašnja intenzivna trgovinska djelatnost (trgovina solju, drvom, mesom, vunom i sl.) je utjecala na razvoj prometne infrastrukture, čime se i dobiva na prometnom značaju.

Današnje naselje Obrovac razvilo se kao suburbium (podgrađe) srednjovjekovne utvrde na brežuljku, a u ispravama se spominje kao Obrouec još 1337. godine.

Kako je područje Obrovca bilo bogato drvetom za gradnju brodova, Turci su u više navrata probali osnovati svoju flotu. Obrovačka luka je 1530. godine spaljena kako bi se spriječili Turci u osnivanju pomorske baze. Isto tako su i Turci iz Obrovca preodjeveni u uskoke, pljačkali Pag, Rab i Krk. Za vrijeme francuske vladavine, Grad se počinje razvijati i u pravnom i u gospodarskom smislu. Na početku 19. stoljeća, Grad je povezan sa Zadrom i Kistanjama, čime dodatno dobiva na trgovačkom značaju. Početak školstva u Obrovcu počinje 1868. godine osnivanjem školskog kotara. Gradnjom ceste preko Velebita koja je omogućavala komunikaciju s prekovelebitskom Hrvatskom u 19. stoljeću Obrovac bilježi daljnji napredak. Krajem 19. stoljeća Obrovac poprima urbani izgled zbog održavanja sajmovnih dana i uvođenja parobrodske linije sa Zadrom i Rijekom.

Kraj I. i II. svjetskog rata obilježila je vladavina Italije. Od 1945. godine Obrovac je u sastavu Federativne Narodne Republike Jugoslavije, dok je u kolovozu 1995. godine u akciji „Oluja“ ponovno uspostavljena hrvatska vlast.

1.4. Prometna povezanost

Okosnicu cestovnog prometa na području Županije čini Jadranska autocesta A1 koja prostor županije i južne dijelove Republike Hrvatske povezuje sa unutrašnjošću. Do tada značajan geoprometni položaj od 2005. godine slabi otvaranjem autoceste. Na autocestu se moguće uključiti na izlazu Maslenica, koji je ujedno najbliži priključak na autocestu i nalazi se na udaljenosti od 15 km. Tablica 1 prikazuje udaljenosti od većih gradskih središta RH, sa pripadajućom cestovnom povezanošću.

Tablica 1. Udaljenost Grada Obrovca od gradskih središta

Grad	Udaljenost (km)	Cestovna povezanost
Split	156	E 65 i E 71
Zadar	59,2	E 65/E71 i D424
Rijeka	275	E 71 i E 65
Zagreb	272	E 71

Izvor: www.googlemaps.com

Na području Grada Obrovca nalaze se i riječna luka i pristanište. Tip luke Grada Obrovca je nerazvrstana luka lokalnog značaja. Najbliži granični prijelaz Lička Kaldrma nalazi se na udaljenosti od 25 km. Grad Obrovac nema vlastiti željeznički kolodvor, a najbliži se nalazi na udaljenosti od 25 km u Gračacu. Najbliža zračna luka nalazi se u Gradu Zadru 40 km od središta.

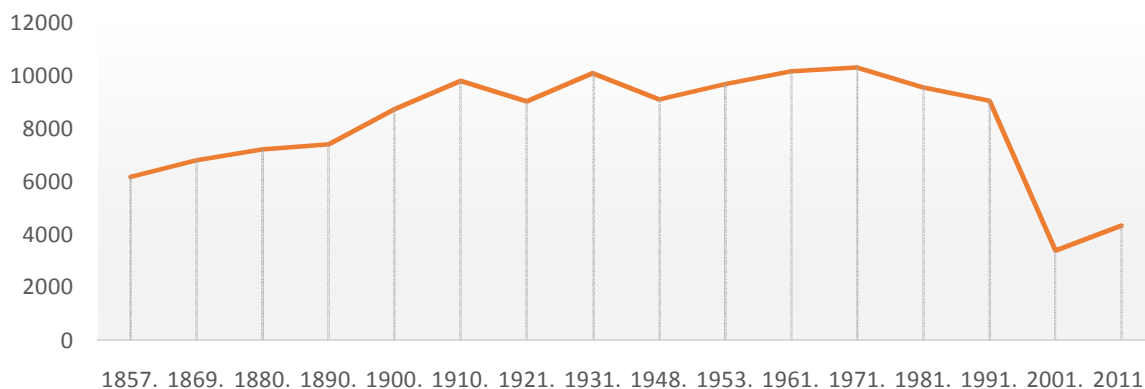
1.5. Demografska analiza

Demografija je znanost o stanovništvu čiji primarni fokus je na trendovima i dinamici kretanja stanovništva, pa samim time reflektira stanje u društvu koje je indirektno uvjetovano brojnim pokazateljima. U nastavku su obrađene zakonitosti razvoja stanovništva Grada Obrovca zbog direktnih implikacija koje ono može ostaviti na lokalno gospodarstvo,

naročito na aspekte radne snage i zaposlenja, gospodarski, socijalni i demografski razvoj ovog područja.

Prema posljednjem službenom Popisu stanovništva iz 2011. godine, Grad Obrovac broji 4.323 stanovnika. Iz grafikona 1 na kojem je prikazano kretanje broja stanovnika od prvog do posljednjeg službenog popisa, može se uočiti da je trend rasta prekinut nakon 1910. godine. U daljnjem promatranom razdoblju nastupile su oscilacije koje su na kraju promatranog razdoblja okončane padom na 4.323 stanovnika iz posljednjeg popisa 2011. godine. Najveći broj stanovnika zabilježen je na popisu 1971. godine kada je iznosio 10.321 stanovnika, što je za 58 % više nego u posljednjem službenom Popisu iz 2011. godine.

Grafikon 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Grada Obrovca od 1857. do 2011. godine

Izvor: DZS

Pregledom popisa stanovništva iz 2011. godine u Gradu Obrovcu zabilježeno je 50,29 % stanovništva muškog, a 49,71 % ženskog spola.

Ako se usporede demografski pokazatelji navedeni u Tablici 2, može se uočiti kako sve upućuje na starenje stanovništva. Do pogoršanja je došlo u svim pokazateljima za zadnje među popisno razdoblje, uključivši prosječnu starost, indeks starenja i koeficijent starosti.¹

Tablica 2. Struktura stanovništva Grada Obrovca prema spolu i starosti

Kategorija / Godina	2001.			2011.		
	svi	m.	ž.	svi	m.	ž.
Ukupno	3.387	1.168	1.719	4.323	2.174	2.149
0 - 4 godina	257	136	121	154	69	85
5 - 9 godina	250	110	140	207	108	99
10 - 14 godina	223	108	115	271	147	124
15 - 19 godina	187	92	95	255	121	134
20 - 24 godina	185	87	98	233	121	112
25 - 29 godina	227	109	118	211	110	101
30 - 34 godina	228	119	109	227	109	118
35 - 39 godina	265	149	116	265	137	128
40 - 44 godina	223	126	97	271	153	118
45 - 49 godina	207	121	86	327	193	134
50 - 54 godina	191	97	94	330	182	148

¹ Indeks starenja pokazuje odnos broja stanovnika odnosno udio (%) starih 60 i više godina prema broju stanovnika starih od 0 do uključivo 19 godina života.

Koeficijent starosti pokazuje odnos broja stanovnika odnosno udio (%) starih 60 i više godina prema ukupnom broju stanovnika.

Prosječna starost ili prosječna životna dob označava srednje godine života cjelokupnog stanovništva ili, kako je to u tablicama iskazano, i odvojeno za muško i žensko stanovništvo, a odnosi se na kritični trenutak Popisa.

Kategorija / Godina	2001.			2011.		
	svi	m.	ž.	svi	m.	ž.
55 - 59 godina	159	62	97	328	181	147
60 - 64 godina	213	106	107	310	156	154
65 - 69 godina	197	99	98	272	119	153
70 - 74 godina	161	62	99	285	126	159
75 - 79 godina	99	35	64	188	83	105
80 - 84 godina	53	21	32	130	46	84
85 - 89 godina	30	16	14	45	11	34
90 - 94 godina	6	2	4	11	1	10
95 i više godina	2	1	1	3	1	2
Prosječna starost	38,20	37,50	38,90	41,90	40,70	43,00
Indeks starenja	83,00	76,70	89,00	117,40	102,30	23,10
Koeficijent starosti	22,60	20,60	24,70	25,50	23,10	27,80
Radno aktivno	2.086	1.176	910	2.757	1.463	1.294

Izvor: DZS

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Obrovac ima 64 % radno sposobnog stanovništva, odnosno stanovništva u dobi od 15-64 godine. Detaljna (ne)zaposlenost radno sposobnog stanovništva prikazana je u poglavlju 2.5. *Tržište rada*.

Iz službenih podataka je moguće zaključiti kako većinu stanovništva po narodnosti čine Hrvati. Njima se prema popisu iz 2011. godine izjasnilo 65,72 % stanovnika. Najbrojnija nacionalnih manjina analiziranog područja su Srbi sa 1.359 stanovnika, tj. 32 % od ukupnog broja stanovnika.

Tablica 3. Struktura stanovništva Grada Obrovca prema narodnosti

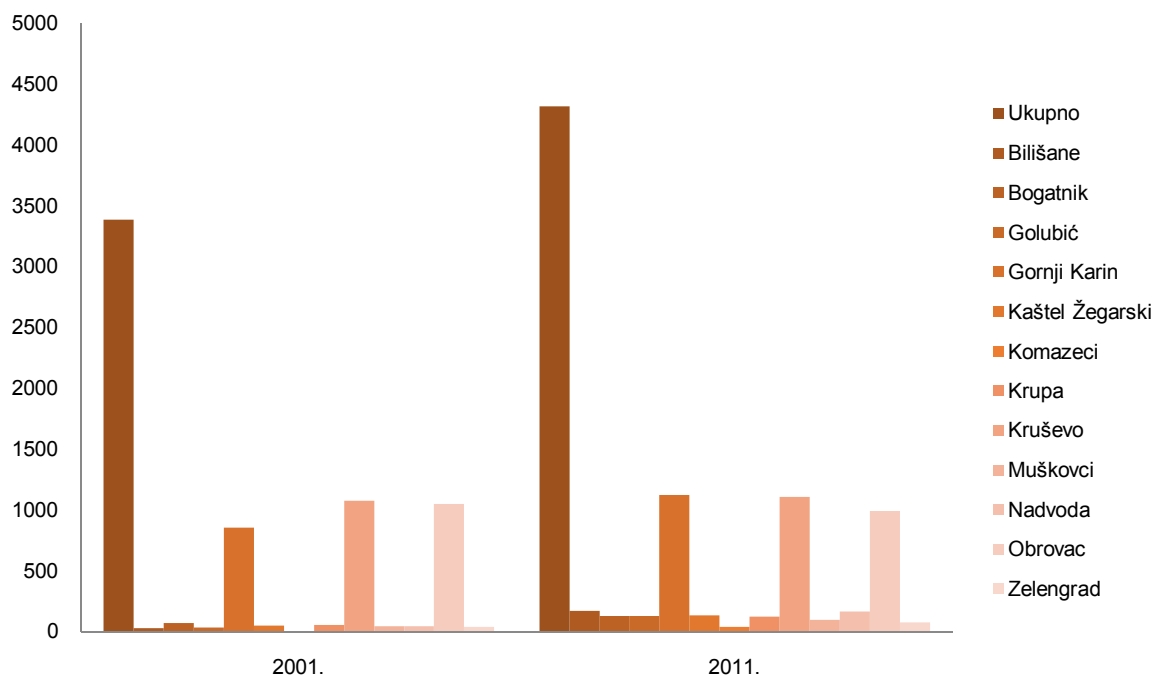
Kategorija / Godina	2001.	2011.
Ukupno	3.387	4.323
Hrvati	2.844	2.841
Albanci	488	35
Austrijanci	28	0
Bošnjaci	0	10
Bugari	5	2
Crnogorci	1	3
Česi	0	4
Mađari	1	6
Makedonci	8	3
Nijemci	2	10
Poljaci	2	1
Romi	0	0
Rumunji	0	0
Rusi	0	1
Rusini	0	0
Slovaci	0	4
Slovenci	3	0
Srbi	435	1.359
Talijani	1	2
Turci	0	0
Ukrajinci	0	1
Vlasi	2	0
Židovi	0	1
Ostali	6	8
Izjasnili se u smislu vjerske pripadnosti	0	2
Ne izjašnjavaju se	41	21
Nepoznato	8	9

Izvor: DZS

Ako se promatra broj stanovnika po naseljima, može se uočiti da najveći broj stanovnika živi u naseljima Gornji Karin (1.125), Kruševo (1.112), te Obrovac (996). U ostalim naseljima disperzirano je po manje od 200 stanovnika, ali ono što je zanimljivo jest podatak da je u među popisnom razdoblju taj broj višestruko porastao za svaki od naselja. Detaljan prikaz

kretanja broja stanovnika u zadnjem među popisnom razdoblju po naseljima Grada Obrovca prikazan je na Grafikonu 2.

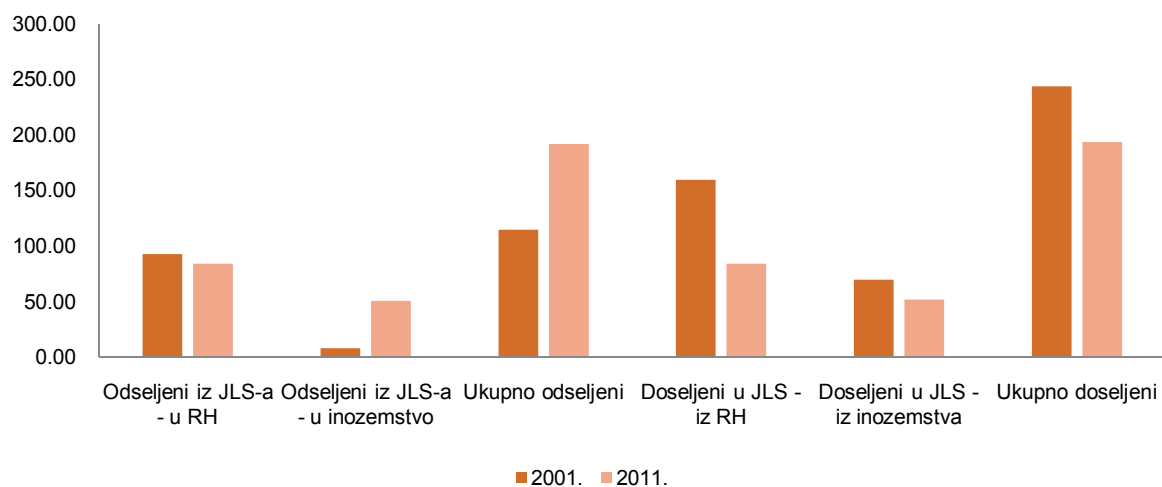
Grafikon 2. Ukupan broj stanovnika Grada Obrovca prema popisima stanovništva iz 2001. i 2011. godine

Izvor: DZS

Pregledom migracijskih kretanja ovog područja, može se uočiti kako su najveće emigracije s analiziranog područja zabilježena prema drugim jedinicama lokalne samouprave u RH (84), a nešto manje u inozemstvo (51). Kako je trend iseljavanja veći od trenda doseljavanja na području Grada Obrovca, na oba popisa je migracijski saldo negativan. Negativna vrijednost se značajno smanjila u 2011. godini u odnosu na 2001., ali bez obzira na postotnu promjenu i dalje svojim predznakom ukazuje na nepovoljne migracijske trendove koji zajedno sa ostalim pokazateljima navedenim u ovom poglavlju kreiraju širu sliku stanja u Gradu Obrovcu.

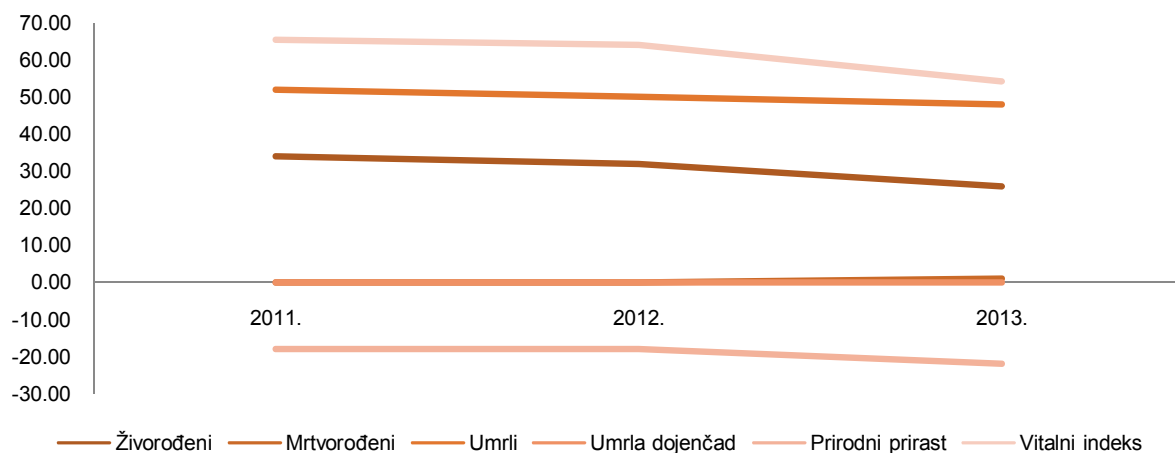
Grafikon 3. Migracijska obilježja stanovništva Grada Obrovca

Izvor: DZS

U Gradu Obrovcu je broj umrlih u cijelom promatranom razdoblju veći od broja rođenih, što znači da je prirodni prirast negativan. Tijekom cijelog promatranog razdoblja u opadanju je broj umrlih, no ne može se pozitivno odraziti na prirodni prirast sve dok je taj trend popraćen i konstantnim padom broja rođenih za to razdoblje. Detaljni podaci o prirodnom kretanju stanovništva Grada Obrovca prikazani su na grafikonu 4.

Grafikon 4. Prirodno kretanje stanovništva Grada Obrovca

Izvor: DZS

2. GOSPODARSTVO

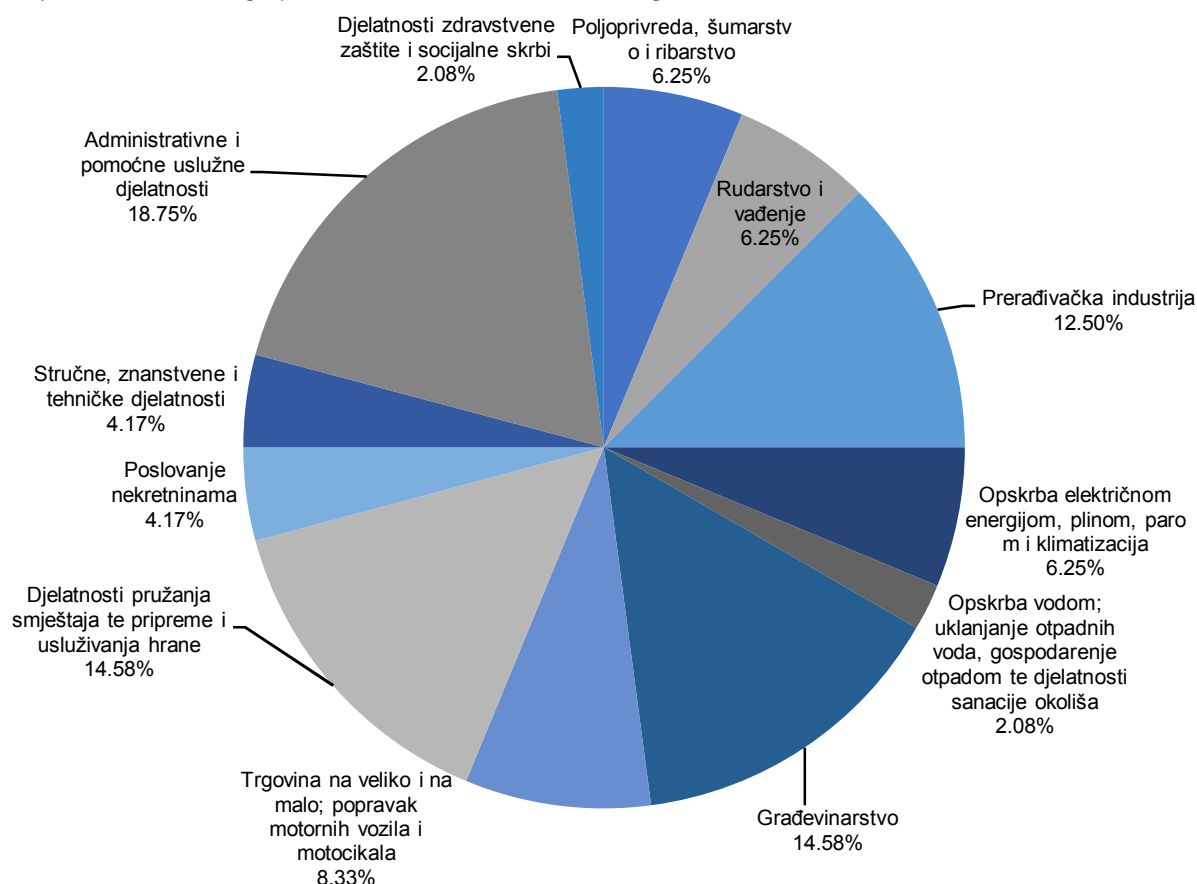
2.1. Analiza poslovnih subjekata

Gospodarski razvoj jedinica lokalne samouprave uvjetovan je geoprometnim položajem, klimatskim obilježjima, prirodnim resursima, tržišnim uvjetima te infrastrukturom koja je izgrađena u korist razvoja gospodarstva. U ovom poglavlju prikazana je detaljna analiza trgovačkih društava, obrtništva, zadruga, institucija koje pružaju podršku poduzetništvu, poljoprivredna djelatnost, turizam, te stanje na tržištu rada u Gradu Obrovcu.

2.1.1. Trgovačka društva

Gospodarstvo Grada Obrovca ne bilježi značajne promjene u razdoblju od 2011. do 2014. godine. Danas na području Grada prevladavaju sljedeće djelatnosti: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (18,75 %), djelatnosti pružanja smještaja (16,98 %), građevinarstvo (14,58 %), te prerađivačka industrija (12,50 %). Grafikon 5 detaljno prikazuje strukturu gospodarstva Grada Obrovca, razvrstano po djelatnostima koje obavljaju.

Grafikon 5. Struktura gospodarstva Grada Obrovca u 2015. godini

Izvor: FINA

Poduzetnici sa sjedištem u Gradu Obrovcu registraciju poduzeća vrše u upisom u Trgovački sud u Zadru. Na području Grada Obrovca u 2015. godini registrirana su bila 48 poduzetnika sa 138 zaposlenikom. U istoj godini ostvareno je 129.222.815,00 kn prihoda, što je povećanje

za 58,77 % u odnosu na prethodnu godinu. Broj zaposlenih od 2012. godine bilježi trend pada, a nepovoljan trend može se uočiti i u neto dobiti koja je negativna za cijelo promatrano razdoblje i ta vrijednost se u posljednjoj promatranoj godini (2015.) povećala za 59,84 % u odnosu na početnu godinu (2011.).

Tablica 4. Ukupni broj poduzetnika u Gradu Obrovcu

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Broj subjekata	52	50	51	50	48
Broj zaposlenika	216	146	137	136	138
Ukupni prihodi (u kn)	69.123.118,00	44.417.294,00	61.032.481,00	75.950.479,00	129.222.815,00
Neto dobit (u kn)	-30.042.521	-23.387.324	-31.297.579	-37.344.774	-17.978.908

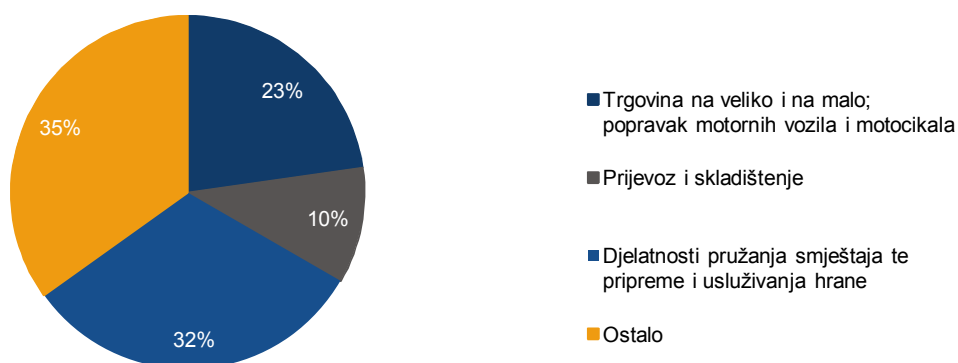
Izvor: FINA

Od ukupno 48 registrirana poduzeća na području Grada Obrovca, njih 43 je registrirano je kao mikro poduzeće, a preostalih 5 kao mala poduzeća. Njih 89,53 % odnosi se na društvo s ograničenom odgovornošću, a druga najzastupljenija kategorija je jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću sa udjelom od 19 % u ukupnom broju registriranih poduzeća.

2.1.2. Obrtništvo

Obrtnici čije je sjedište na području Grada Obrovca registraciju vrše upisom u Obrtnički komoru u Zadru. Prema podacima Obrtnog registra, broj registriranih obrta na području Grada Obrovca je 66.

Grafikon 6. Broj obrta po registriranoj djelatnosti na području Grada Obrovca

Izvor: <http://or.minpo.hr>

Ako se pregleda grafikon 6, može se uočiti kako je najzastupljenija djelatnost registriranih obrta „Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane“ sa 21 registriranim obrtom, a prati je i djelatnost „Trgovina na malo, osim trgovine motornih vozila i motocikala“ sa 15 registriranih obrta. U kategoriji „Ostalo“ na grafikonu su zbirno prikazane djelatnosti manje vrijednosti.²

²Ostale djelatnosti: Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, Rudarstvo i vađenje, Prerađivačka industrija, Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, Građevinarstvo, Informacije i komunikacije, Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, Poslovanje nekretnostima, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, Obrazovanje, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, Umjetnost, zabava i rekreacija, Ostale uslužne djelatnosti, Djelatnosti kućanstava kao

2.1.3. Institucije i mjere za podršku poduzetništvu

Prioritetna poduzetnička zona je Karlovac i na njoj se temelji razvoj poduzetništva. Zona Karlovac se sastoji od 2 dijela. Jedan dio prostire se na 9 ha i tu su smješteni stočni sajam, veterinarska ambulanta te skladište građevinskog materijala. Drugi dio obuhvaća 16 ha i u tijeku izrada prostorno planske dokumentacije za razvoj tog dijela zone.

Zona Krupa – Izvor Krupe obuhvaća 1 ha i u njoj je smještena punionica vode.

Prostornim planom su planirane druge zone gospodarsko – proizvodne namjene kao mogućnosti daljnjeg ulaganja i novog zapošljavanja. Poduzetnička zona Bilišane prostire se na 7,5 ha i u tijeku je izrada prostorno planske dokumentacije. Zona Stražbenica predviđena je kao solarni park za koji je ishodaena lokacijska dozvola, a prostire se na 5 ha.

2.2. Poljoprivreda i ruralni razvoj

2.2.1. Poljoprivreda

Poljoprivredna tla u Gradu Obrovcu pripadaju smeđem tipu: crvenici, redzini i crnici. Ako se gleda generalno, ovo područje je pogodno za uzgoj svih submediteranskih kultura osim masline.

Bavljenje voćarstvom i maslinarstvom je moguće na manjem broju lokacija koja su zaštićena od nepovoljnog utjecaja bure. Zbog posljedica rata je došlo do propadanja 90 % vinograda, a njihova revitalizacija bi zahtijevala okrupnjavanje zemljišta za potencijalnu veću proizvodnju. Razvoj vinogradarstva je moguć na manjem prostoru i to lokacijama Donje Polje, Kruševo i Otišina.

Razvoj povrćarstva usmjeren je na područje Žegarskog polja, polje Krupa i manjih parcela uz Zrmanju zbog vodnih potencijala Zrmanje i Krupe za navodnjavanje, naročito kultura kao što su kupus, krumpir i kupusnjače.

Da je poljoprivreda imala važnu ulogu u razvoju Grada Obrovca u povijesti, potvrđuje i autohtona sorta Žegarskog kupusa koji pripada grupi pravih mediteranskih kupusa i potječe od prvih kupusa koji su prošireni još za vrijeme Rimskog Carstva. Polovicom 20. stoljeća se proizvodio na oko 30 ha i uzgajao se samo na području Žegarskog polja i Bukovice. Sorta nije upisana u sortnu listu Republike Hrvatske i zbog toga stanje populacije nije poznato. Spada u kasne sorte slatkog okusa, koristi se za svježju potrošnju i kiseljenje, dok je u skladištenju i transportu vrlo izdržljiv. Uzgoj je prilagođen klimi slabije plodnosti i skromnih zahtjeva

prema vlazi, pa se može uzgajati u ekstenzivnim uvjetima. Žegarski kupus po svojoj izvanrednoj kvaliteti (visok udio masti, bjelančevina i vitamina C, te povoljnim mogućnostima skladištenja) predstavlja potencijal ovog kraja koji je potpuno zanemaren, a njegovoj popularizaciji bi doprinos dao upis u Sortnu listu Republike Hrvatske. Danas Žegarsko polje nije raspoloživo za veće količine proizvodnje, prvenstveno zbog rascjepkanosti vlasništva.

U nastavku su prikazane trenutno raspoložive poljoprivredne površine i gospodarstva koja su aktivna, stanje u stočarstvu, pčelarstvu i gospodarskim kulturama koje su danas najzastupljenije.

Ukupna raspoloživa poljoprivredna površina na području Grada Obrovca iznosi 972,28 ha, što je 3,33 % poljoprivrednog zemljišta Zadarske županije. Od ukupne poljoprivredne površine na području Grada Obrovca, 74,22 % odnosi se na Krški pašnjak, odnosno ekstenzivni pašnjak na području krša koji je prekriven niskim raslinjem i/ili stijenama i/ili drvećem, kojima stoka može prolaziti te su obrasle travom i/ili biljem pogodnim za ispašu stoke.³ Osim krških pašnjaka, velik udio (12,62 %) u ukupnoj površini odnosi se na livade. Tablica 5 prikazuje poljoprivredne površine na području Grada Obrovca i Zadarske županije po vrsti i površinama.

Tablica 5. Poljoprivredne površine i poljoprivredna gospodarstva na području Grada Obrovca

Vrsta poljoprivrednog zemljišta	Grad Obrovac		Zadarska županija	
	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela
Oranica	46,28	240,00	4.930,52	11.533,00
Staklenik na oranici	0,44	4,00	27,38	159,00
Livada	122,74	467,00	2.184,32	5.344,00
Krški pašnjak	722,03	989,00	15.328,75	9.557,00
Vinogradi	2,89	29,00	1.524,1	3.975,00
Iskrčeni vinograd	0	0	12,3	19,00
Maslinik	62,85	214,00	2.950,26	12.383,00
Voćne vrste	9,96	47,00	1.424,8	3.130,00
Rasadnik	0	0	7,92	7,00
Miješani trajni nasadi	5,26	20,00	159,01	659,00
Ostalo zemljište	0,34	4,00	646,34	368,00
Ukupno	972,78	2.014,00	29.195,64	47.129,00

Izvor: ARKKOD na dan 20. 04. 2016. godine

U Gradu Obrovcu trenutno je aktivno 315 poljoprivrednih gospodarstava, od kojih su prema vrsti najzastupljenija obiteljska gospodarstva. Obiteljskih gospodarstava ima 311, te čine udio od 4 % svih Obiteljskih gospodarstava registriranih u Županiji.

Tablica 6. Broj poljoprivrednih gospodarstava prema vrsti u Gradu Obrovcu i Zadarskoj županiji

Vrsta poljoprivrednog gospodarstva	Broj PG-ova u JLS-u	Broj PG-ova u Županiji
Obiteljsko gospodarstvo	311	7.380
Obrt	1	58
Ostali	0	10
Trgovačko društvo	2	69
Zadruga	1	31

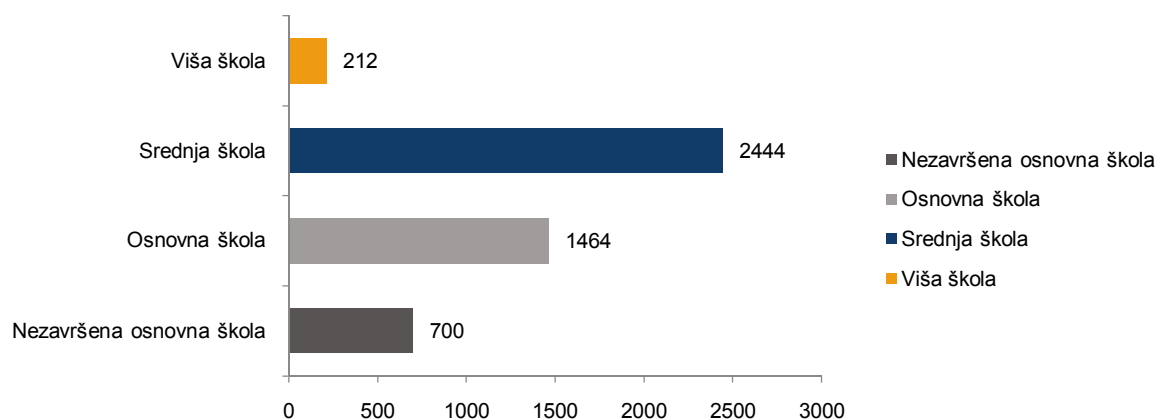
Izvor: ARKKOD na dan 20. 04. 2016. godine

Grafikon 7 nam daje pregled obrazovne strukture članova poljoprivrednih gospodarstava. Iz grafikona je vidljivo kako najveći broj članova poljoprivrednih gospodarstava ima završenu

³ www.arkod.hr

srednju školu, a najmanji broj višu školu. Iz postojeće obrazovne strukture može se iščitati potreba za poboljšanjem obrazovne strukture nositelja poljoprivrednih gospodarstava. Ona je nužna kako bi se napravio korak naprijed prema suvremenim tehnologijama i izazovima s kojima se poljoprivrednici svakodnevno susreću.

Grafikon 7. Poljoprivredna gospodarstva po stručnoj spremi

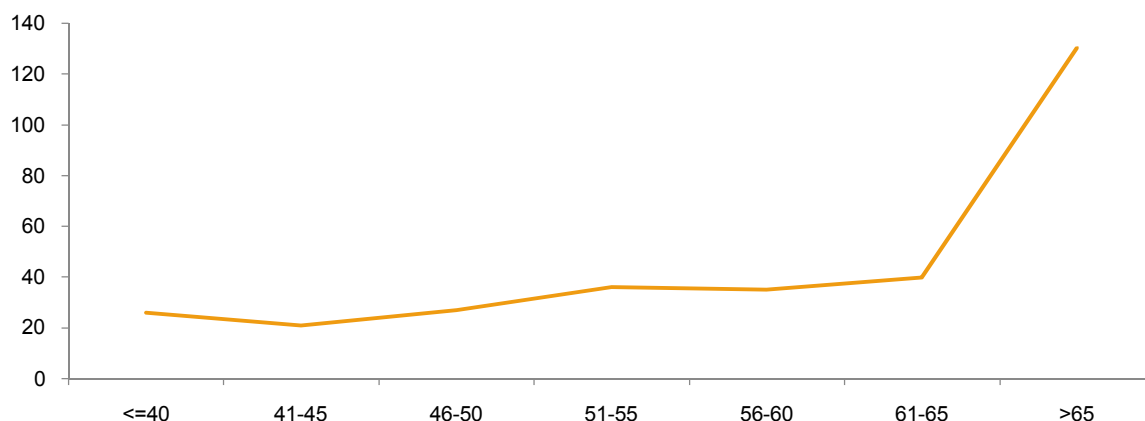

Izvor: ARKKOD na dan 20. 04. 2016. godine

Uz postojeću obrazovnu strukturu, važan pokazatelj trenutnog stanja u poljoprivredi je i dobna struktura koja je prikazana na grafikonu 8. Iz grafikona se može uočiti da udio nositelja poljoprivrednih gospodarstava mlađih od 40 godina nije na zavidnoj razini (8 %), što u kombinaciji sa nepovoljnom obrazovnom strukturom može dovesti u pitanje njihove upravljačke vještine i utjecaj na dugoročni razvoj sektora.

Najveći udio u starosnoj strukturi zauzima upravo kategorija nositelja starijih od 65 godina, a slijede je kategorije nositelja u dobi 61 - 65 godina (13 %), te kategorija od 56 do 60 godina sa udjelom od 11 %. Detaljan prikaz gospodarstava po dobi nositelja u Gradu Obrovcu prikazan je grafikonom 8.

Grafikon 8. Broj poljoprivrednih gospodarstava po dobi nositelja

Izvor: ARKKOD na dan 20. 04. 2016. godine

2.2.2. Biljna proizvodnja

Ako se promatraju kulture koje su najzastupljenije u poljoprivrednim gospodarstvima Grada Obrovca, radi se o krškim pašnjacima i livadama koji su pogodni za ispašu stoke. Od ostalih kultura najzastupljenije su masline i djetelina koja se uzgaja u 33 poljoprivredna poduzeća u svrhu osiguravanja dovoljne količine hrane za stoku ili „zelenu gnojidbu“⁴. Ni jedno od gospodarstava nema registriranu ekološku proizvodnju, a kupus koji je nekada bio okosnica poljoprivrednog razvoja, uzgaja se u tek tri poljoprivredna gospodarstva. Tablica 7 daje detaljan prikaz broja poljoprivrednih gospodarstava po kulturama koje uzgaja.

Tablica 7. Broj poljoprivrednih gospodarstava po kulturama na dan 31. 12. 2015. godine

Kultura/obilježje krajobraza	Broj poljoprivrednih gospodarstava
Aronija	9
Blitva	1
Češnjak	2
Djetelina	33
Grah	2
Grašak	1
Jabuke	1
Ječam-jari	5
Ječam-ozimi	5
Kelj	1
Krški pašnjak	123
Krumpir	11
Kućni vrt	11
Kukuruz	14
Kupus	3
Livade	83
Lubenice	1
Lucerna	2
Luk	1
Maslina	39
Orah	4
Paprika	1
Pašnjaci	1
Plemenita vinova loza	10
Poriluk	1
Pšenica-ozima	2
Rajčica	2
Raž-jara	1
Salata	1
Šljive	3
Šipak	1
Smilje	1
Smokva	5
Trave i travolika paša	6
Trešnja	2
Tritikale-ozime	1
Ugar	3
Višnja	1
Zob-jara	2
Zob-ozima	1

Izvor: ARKKOD na dan 20. 04. 2016. godine

2.2.3. Stočarstvo

Stočarstvo u Zadarskoj županiji ima dugu tradiciju koja je održana do danas zahvaljujući vrijednim resursima. Za Obrovac se može reći da je jedno od većih imena Zadarske županije kada je u pitanju stočarstvo kao tradicionalna gospodarska grana, naročito zbog ondašnjeg

⁴Zelena gnojidba ili sideracija predstavlja planirano unošenje u tlo nadzemne mase pojedinih kultura uzgojenih isključivo za tu namjenu.

najvećeg stočnog sajma u bivšoj državi i organiziranog otkupa i izvoza jaretine u inozemstvo.

U razdoblju prije Domovinskog rata ova područja bilježila su više od 20.000 ovaca i koza, te 2.000 goveda. Velike površine pašnjaka pogoduju bavljenju stočarstvom, a posebno kozarstvom i ovčarstvom. Danas je na razini županije registrirano ukupno 116.926 grla stoke, od čega Obrovac sudjeluje tek s 1,18 %. Kao i na razini Županije, u Gradu Obrovcu su najzastupljenije vrste stoke koze i ovce. U prilog njihovoj brojnosti idu i velike površine prethodno analiziranih krških pašnjaka i livada koji su velikim površinama zastupljeni na prostoru Grada Obrovca. Tablica 8 daje detaljan prikaz broja grla stoke po vrstama i broju poljoprivrednih gospodarstava na razini Grada Obrovca i Zadarske županije.

Tablica 8. Stočarstvo Grada Obrovca

		Grad Obrovac	Zadarska županija	Udio u županiji
GOVEDA	Broj gospodarstava	84	434	19,35%
	Broj životinja	628	4.859	12,92%
KONJI	Broj gospodarstava	3	39	7,69%
	Broj životinja	3	141	2,13%
MAGARCI	Broj gospodarstava	15	70	21,43%
	Broj životinja	44	307	14,33%
SVINJE	Broj gospodarstava	25	416	6,01%
	Broj životinja	56	1.877	2,98%
OVCE	Broj gospodarstava	112	1.828	6,13%
	Broj životinja	7.613	104.569	7,28%
KOZE	Broj gospodarstava	109	417	26,14%
	Broj životinja	5.679	15.160	37,46%

Izvor: HPA na dan 25. siječnja 2017. godine

2.2.4. Pčelarstvo

U Gradu Obrovcu ukupno se 3 poljoprivredna gospodarstva bave pčelarstvom i imaju ukupno 272 košnice, što predstavlja 8,1 % ukupnih pčelinjih zajednica županije. U njima se godišnje proizvede u prosjeku 5.440 kg meda, što je 8,1 % ukupno proizvedenog meda u Županiji.⁵

Tablica 9. Pčelarstvo u Gradu Obrovcu

Kategorija	Grad Obrovac	Zadarska županija
Broj PG-a	3	56
Broj košnica	272	3.358
Proizvodnja meda u kg	5.440	67.160

Izvor: ARKOD na dan 20. 04. 2016. godine

2.2.5. Ribarstvo

Prema dostupnim podacima Uprave za ribarstvo Republike Hrvatske, u Gradu Obrovcu ne postoje registrirani ovlaštenici gospodarskog ribolova. U 2014. godini, u Obrovcu je evidentiran ulov 3.420 tona školjkaša i ostalih mekušaca, dok za ostale godine podaci nisu dostupni.

Karinsko i Novigradsko more, dio su akvatorija koje područje Grada Obrovca obrubljuje, a obiluju školjkašima i ribom. Zatvorenost mora i prirodne karakteristike pogoduju potencijalu

⁵ 1 košnica u prosjeku daje 20 kg meda.

razvoja djelatnosti uzgoja ribe i školjaka i kao takvi su prepoznati u ciljevima prostornog plana Zadarske županije.

2.2.6. Šumarstvo

Šume na području Grada Obrovca zauzimaju 24.856,63 ha i u 100%-tnom su vlasništvu Hrvatskih šuma. Ako se promatraju prema namjeni, 81,90 % odnosi se na gospodarsku namjenu, a 18,10 % na šume posebne namjene.

Od vrsta drveća u šumama na području Grada Obrovca prevladavaju alepski bor, crni bor, čempres i hrast medunac.

2.3. Turizam

Povoljan geoprometni položaj, živopisan krajolik i atraktivna ponuda koja se zasniva na aktivnom turizmu dovoljne su predispozicije za razvoj Obrovca kao turističkog grada. Uz turističku ponudu, potencijal ovoga Grada je i valorizacija njegove bogate povijesne i kulturne baštine koja bi se trebala na adekvatan način približiti posjetiteljima. Uz ove pretpostavke, priču dodatno može upotpuniti sve popularniji eko-ruralni turizam koji uz pomoć stvaranja dodane vrijednosti proizvoda primarne poljoprivrede spaja nekoliko gospodarskih potencijala u jedan prepoznatljivi proizvod.

Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista jedan su od vrlo važnih mjerila za sektor turizma svake destinacije i predstavljeni su u Tablici 10. Može se uočiti kako su dolasci u konstantnom porastu tijekom cijelog promatranog razdoblja, a prati ih i rast noćenja u istom razdoblju. Broj dolazaka je povećan u 2015. godini u odnosu na 2013. godinu za 17,83. Strani turisti tijekom cijelog razdoblja imaju uvjerljivo veći broj dolazaka i noćenja od domaćih gostiju za promatrano razdoblje.

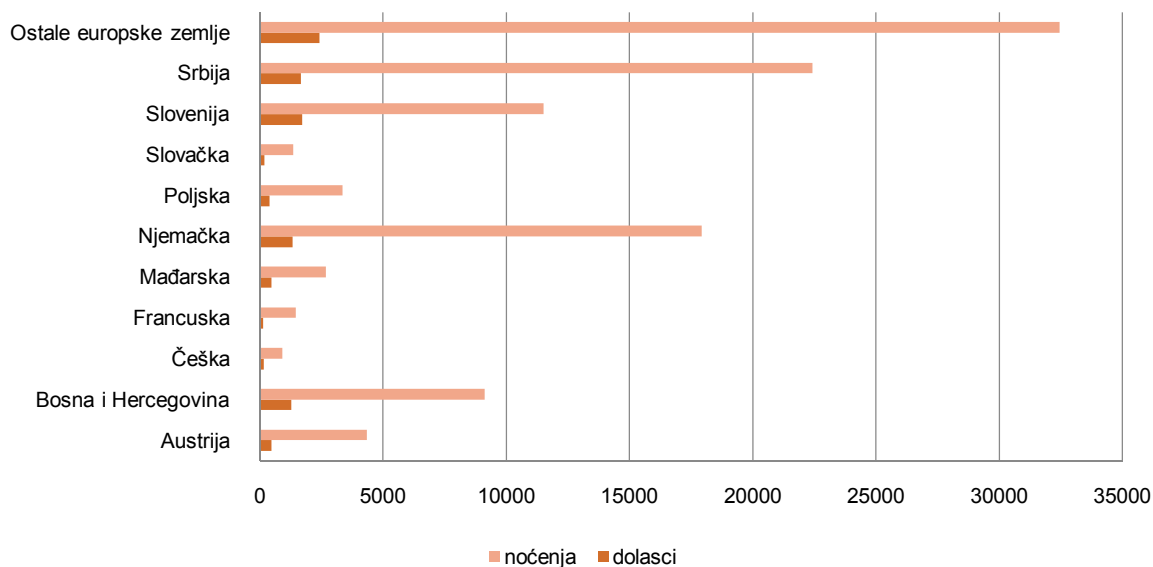
Tablica 10. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turist od 2011. do 2015. godine

Godina	DOLASCI			NOĆENJA		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2013.	2.118	6.867	8.985	28.902	68.736	97.638
2014.	2.391	8.774	11.165	31.992	82.787	114.779
2015.	2.330	9.757	12.087	27.394	91.425	118.819

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije na dan 10. studenog 2016. godine

Analizom podataka Turističke zajednice Grada Obrovca iz 2014. godine, uočeno je da su najbrojniji turisti Srbi s ostvarenih 1.662 dolazaka i 22.427 noćenja. Više dolazaka od njih ostvarili su Slovenci (1.715), ali su se u Gradu Obrovcu zadržali kraće, tj. ostvarili su 49 % noćenja manje (11.511). Na grafikonu 9 prikazana su noćenja i dolasci najbrojnijih stranih turista u 2014. godini.

Grafikon 9. Najbrojniji turisti u Gradu Obrovcu po ostvarenim dolascima i noćenjima u 2014. godini

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

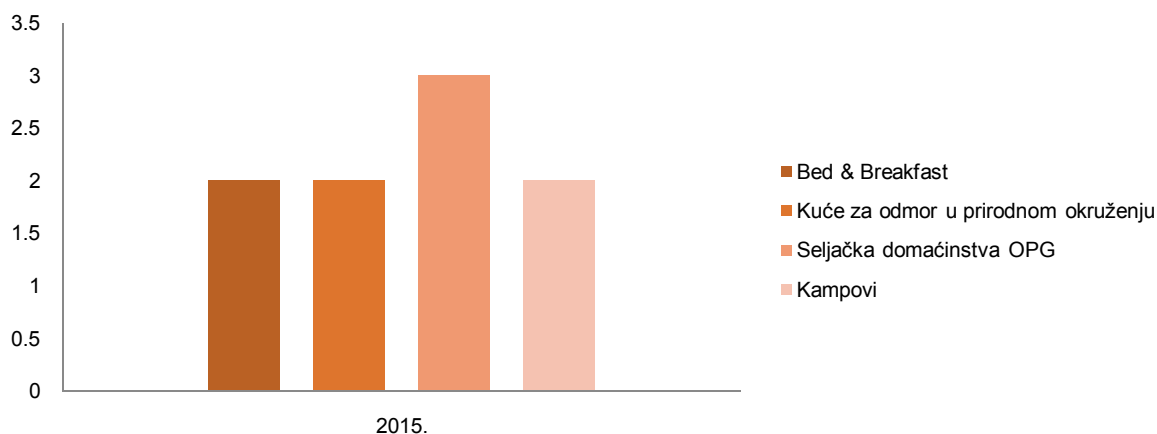
Smještaj za goste Grada Obrovca nije raznolik, pa oni mogu birati između turističkih apartmana i jednog kampa sa ukupno 44 ležaja u 2015. godini. Nekadašnji hotel „Kanjon Zrmanje“ koji je smješten u samom centru Obrovca, trajno je zatvoren. Hotel je osim 60 kreveta gostima nudio restoran sa 100 mjesta i konferencijsku salu za 80 osoba.

Od ukupno 200 turističkih apartmana u Gradu Obrovcu, u 2015. godini su najzastupljeniji apartmani kategorizirani sa 2* (46 %) i 3* (52 %).

Gastronomska ponuda Obrovca je skromna, pa tek 10 restorana omogućava turistima uživanje u autohtonim jelima. Jedan od lokalnih restorana orijentiran je i na poslovni turizam, pa u tu svrhu pruža ugostiteljske usluge s kapacitetom popunjenosti do 300 osoba. Uglavnom se radi o konobama, buffetima i poljoprivrednim gospodarstvima koji nude domaći sir, jaretinu, jela ispod peke i jela sa žara. Turističku ponudu upotpunjavaju i izletišta, među kojima je i izletište „Dolovi“ koje se nalazi poviše kanjona rijeke Krpe u selu Golubići. Izletište uz izvornu gastronomsku ponudu omogućava i relaksaciju u prirodi i obiteljskoj atmosferi u kojoj se usluga pruža. Izletište „Slapovi Zrmanje“ nalazi se u selu Muškovci i osim gastronomske ponude svojim posjetiteljima omogućava i aktivan odmor. Na raspolaganju imaju noćenje u sobama i kampu, vožnju kanuima i biciklima, te posjet nekima od organiziranih izleta u prirodi.

U Gradu Obrovcu je prepoznata i potreba za zadovoljavanjem sve veće potražnje za proizvodima i uslugama u eko i ruralnom turizmu i pogodnostima koje pruža za sve veći broj posjetitelja. Na grafikonu 10 prikazani su i objekti čiji su djelatnici prepoznali povijesne, kulturne i tradicijske vrijednosti i ponudili ih posjetiteljima ovog ruralnog područja.

Grafikon 10 Broj objekata koji pružaju usluge u eko i ruralnom turizmu u Gradu Obrovcu

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

Bogata povijest rezultirala je kulturnom ponudom Grada Obrovca koja se temelji na 20 službeno zaštićenih kulturnih dobara i manifestacijama koje su višegodišnjim održavanjem prerasle u tradiciju i opisani su u poglavlju 3. Društvena djelatnost.

Najposjećenija kulturna dobra u Gradu Obrovcu su:

- Stari Obrovac i Klisina: ostaci srednjovjekovnog grada sa podgrađem. Nekoliko kilometara uzvodno nalaze se ostaci srednjovjekovne utvrde Klisine s ostacima mosta. Utvrda je izvana kružna, a iznutra je osmerokutnog oblika.
- Tvrđava Kurjakovića: ostaci srednjovjekovne tvrđave koja se uzdiže na brežuljku iznad današnjega naselja. Tvrđava je svjedočanstvo bogate povijesti i s vremenom je mijenjala svoj izgled.
- Cvijina gradina: Arheološki lokalitet koji je liburnsko-rimsko naselje smješteno na dominantnoj koti od 356 metara nadmorske visine. Omogućavao je preglednost širega područja prema sjeveru i sjeveroistoku na Velebit te na zapad na područje uz Novigradsko more. Uz povoljan strateški položaj, naselje je imalo i dobru prirodnu konfiguraciju (naselje je bilo zaštićeno liticama i bedemima).
- Kudin most: nalazi se podno sela Golubić na rijeci Krupi. Most je sagrađen na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće u suhozidnoj tehnici. Ukupno je dug 109 m i širok oko 1,5 m. U prošlosti je most služio za prijelaz ljudi i stoke između brojnih zaselaka sela Golubića i Žegar. Legenda kaže da je most sagrađio zaljubljeni mladić Kude kako bi mogao odlaziti na drugu obalu svojoj djevojci.

Obrovačko područje pogodno je i za nautički turizam. Šetnica na lijevoj obali Zrmanje je uređena i opremljena priključcima za vodu i struju. Rijeka Zrmanja je plovna od ušća do mosta za male i velike brodove. U svojoj ponudi, Obrovac posjetiteljima nudi i OFF-road uzlete džipovima uz ručak, gađanje lukom i strijelom itd. U ponudi su također tematski parkovi: izleti brodom, povratak prirodi (razgledavanje Grada uz zadržavanje na lokacijama gdje su se snimali filmovi Winnetou) i bajka u kanjonu.

Razvijeni su i sportski i pustolovni turizam pa se posjetitelji mogu okušati u nekim od sljedećih sadržaja:

- Rafting
- Kanu Safari
- Veslanje na dasci
- Sportski ribolov
- Pješaćenje
- Kombinirane izletničke ture
- Treking
- Sportski ribolov
- Penjanje
- Rekreacija

Za sve cikloturiste, Obrovac u ponudi ima biciklističku stazu ukupne duljine 45 km. Biciklistička staza počinje u Muškovcima iznad akumulacijskog jezera, prolazi preko naselja Muškovci i Golubić sve do Kudinog mosta do kojeg se ne može biciklom, zbog čega ih je potrebno ostaviti na kraju asfaltnog puta. Put do Kudinog mosta je označen planinarskim markacijama. Nakon Golubića, biciklistička staza posjetitelje vodi do manastira Krupa i izvora rijeke Krupe. Završna točka je Kaštel Žegarski, nakon čega staza vodi do početne točke. Slika 2 prikazuje kartu sa označenom rutom biciklističke staze u Obrovcu.

Slika 2. Biciklistička staza u Obrovcu

Izvor: <http://www.dinaridetrails.org>

Sastavni dio ponude je i kupališno rekreativni turizam obližnjeg Karinskog i Novigradskog mora. Grad Obrovac ima 12 uređenih kupališta, sa ukupnom duljinom obale od 1400 m i 2300 metara plaže. Ni jedno od kupališta nije označeno plavom zastavom koja je vrlo cijenjena turistička markica pri odabiru destinacije.

U Gradu ne postoji turistički informativni centar koji bi informirao prolaznike i turiste o ponudi, smještaju, aktualnim zbivanjima, osiguravanju promotivnih materijala i turističkih karti već po njihovu dolasku. Djelatnosti turističke agencije obavljaju tri poduzeća na ovom području.

Grad Obrovac na svom području ima i potencijalnu lokaciju lječilišnog turizma - Karin Gornji, utemeljen na kvalitetnom ljekovitom blatu. Dobrobiti Karinskog blata su dragocjena sredstva kod liječenja niza bolesti: funkcionalna oštećenja i bolesti lokomotornog sustava, kožne bolesti, anemija, kronične bolesti žučnih putova itd.

Lovni turizam je također sastavni dio ponude Grada. Zbog vrsta divljači koje su ovdje prisutne (divlji zec i ptice) i blizine Italiji, Talijanskim lovcima je Obrovac omiljena destinacija. Na području Grada Obrovca djeluje Lovačko društvo „Kamenjarka“. Obrovac se može pohvaliti i ponudom u segmentu filmskog turizma, ponudom obilazaka lokacija Zrmanje na kojima su snimani kadrovi poznatih filmova među kojima je i Winnetou.

2.4. Tržište rada

Prema izvješću Hrvatskog zavoda za statistiku iz 2011. godine u Gradu Obrovcu je ukupno bilo zaposleno 899 osoba, dok je prema Godišnjaku Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz 2011. godine na ovom području bilo 600 nezaposlenih. U nastavku su detaljno obrađena poglavlja o zaposlenim i nezaposlenim stanovnicima Grada Obrovca.

2.4.1. Zaposleno stanovništvo

Prema statistici, 2011. godine je bilo zaposleno 899 osoba, od čega se 16,35 % odnosilo na dobnu skupinu od 45 do 49 godina. Prema položaju u zaposlenju, prevladavali su Zaposlenici sa 82 %, a slijede ih Samozaposleni (osobe koje rade za vlastiti račun i poslodavci) sa 10 %.

U tablici 11 je prikazana struktura zaposlenih po područjima djelatnosti, u razdoblju od 2013. do 2015. godine. Broj zaposlenih stanovnika u 2015. godini dominira u području Obrazovanja (25,48%), te u prerađivačkoj industriji (16,11 %).

Tablica 11. Zaposleni prema području djelatnosti

Područje djelatnosti	2013.	2014.	2015.
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	8	8	8
B Rudarstvo i vađenje	1	1	0
C Prerađivačka industrija	42	59	67
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	60	57	55
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	15	14	14
F Građevinarstvo	30	27	34
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	28	29	35
H Prijevoz i skladištenje	9	11	10
I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4	2	2
J Informacije i komunikacije	0	0	0
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6	5	0
L Poslovanje nekretninama	0	0	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	19	15	17
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12	1	10
O Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	42	44	39
P Obrazovanje	99	104	106
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	17	20	17
R Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	0
S Ostale uslužne djelatnosti	1	1	1

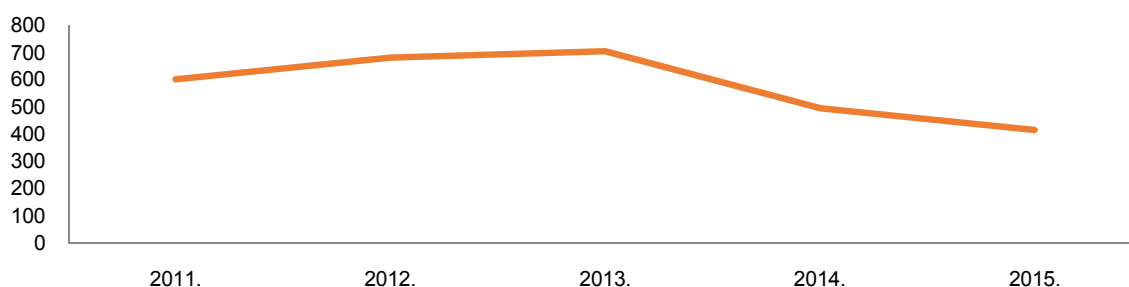
Izvor: DZS (Zaposlenost i plaće 2013., 2014., 2015.)

2.4.2. Nezaposleno stanovništva

Nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca je u 2011. godini sačinjavalo 22 % radno aktivnog stanovništva. Tablice, grafikoni i izvješća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u nastavku predstavljaju trendove kretanja nezaposlenog stanovništva po godinama, spolu i obrazovanju.

Grafikon 11 prikazuje strukturu nezaposlenog stanovništva prema godinama. Broj nezaposlenih je pao za ukupno 31 % od početka (2011. godina) do kraja promatranog razdoblja (2015. godina). Prema izvješću HZZ-a na početku promatranog razdoblja se veći broj nezaposlenih odnosio na žene, no taj omjer se u 2015. godini poboljšao i iznosi 52,89 % naspram 47,1 % nezaposlenih muškaraca.

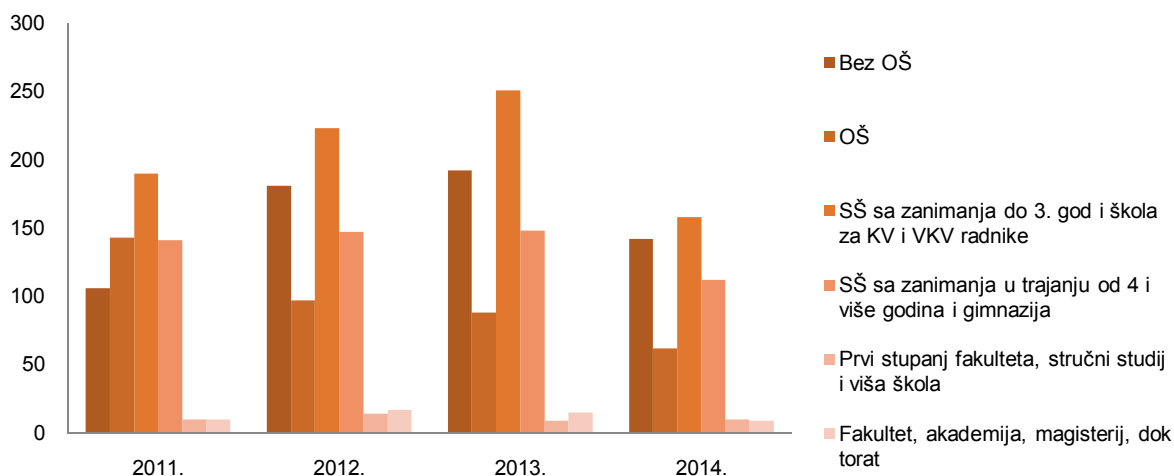
Grafikon 11. Nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca po godinama

Izvor: HZZ

Grafikon 14 prikazuje nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca prema razini obrazovanja od 2011. do 2014 godine. Najmanje nezaposlenih stanovnika tijekom cijelog promatranog razdoblja bilo je upravo onih sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom i onih sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom. Najveći broj nezaposlenih tijekom cijelog razdoblja činili su stanovnici sa zanimanjem do 3. god i školom za KV i VKV radnike, te stanovnici koji nemaju ni osnovnu školu.

Grafikon 12 Nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca prema razini obrazovanja

Izvor: HZZ

2.4.3. Analiza izvora prihoda stanovnika Grada Obrovca

Iz Tablice 12 vidljivo je da većina stanovnika na području Grada Obrovca nema prihode (33 %). Kategorije koje su najzastupljenije su, osim prihoda koji se ostvaruju stalnim radom, mirovine (28 %) i socijalne naknade (11 %). Od ukupnog broja stanovnika koji su bez prihoda, veći udio odnosi se na žene koje i u kategoriji stalnog rada ostvaruju manje prihoda.

Tablica 12. Izvori financiranja za život stanovnika Grada Obrovca, 2011. godina

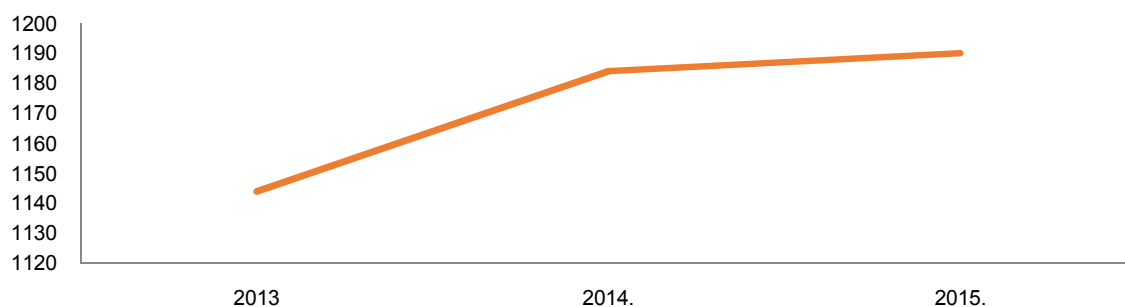
Glavni izvori sredstava za život	svi	m	ž
Ukupno stanovništvo	4.323	2.174	2.149
Prihodi od stalnog rada	814	487	327
Prihodi od povremenog rada	282	186	96
Prihodi od poljoprivrede	84	56	28
Starosna mirovina	547	284	263
Ostale mirovine	649	282	367
Prihodi od imovine	4	2	2
Socijalne naknade	471	245	226
Ostali prihodi	131	53	78
Povremena potpora drugih	107	70	37
Bez prihoda	1.434	646	788
Nepoznato	1	1	0

Izvor: DZS

2.4.4. Mirovinsko osiguranje

Grafikon 13 prikazuje kretanje broja korisnika mirovine za razdoblje od 2013. do 2015. godine. Iz grafikona se može uočiti nagli rast broja osiguranika u 2014. godini, točnije za 3,37 % koji se nastavlja i u posljednjoj promatranoj godini. Sve navedeno ukazuje na smanjenje zaposlenja u ovom razdoblju.

Grafikon 13. Broj korisnika mirovine prema HZMO

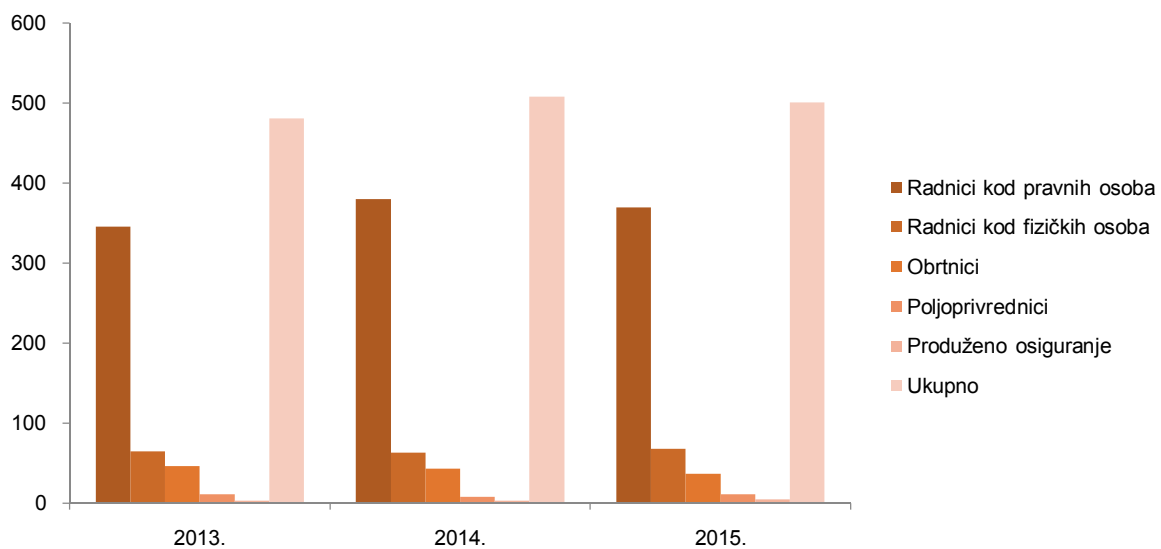
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u lipnju, 2016. godina

U 2015. godini je evidentirano 128 osoba koji imaju mirovinska primanja u statusu branitelja⁶. Iste godine je najviše stanovnika bilo zaposleno kod pravnih osoba (73,85 % osiguranika⁷). U nastavku je prikazano kretanje broja osiguranika mirovinskog osiguranja na području Grada Obrovca u protekle tri godine. Svi podaci su evidentirani 31. prosinca za 2013., 2014. i 2015. godinu.

⁶ Podatak na dan 25. travnja 2015. godine

⁷ Podatak na dan 25. travnja 2015. godine

Grafikon 14. Osiguranici mirovinskog sustava na području Grada Obrovca od 2013.-2015 godine

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Iz grafikona 14 vidljivo je da u 2014. godini broj osiguranika raste (za 5,31 %), nakon čega u 2015. ostvaruje blagi pad. Tijekom cijelog promatranog razdoblja je broj radnika kod pravnih osoba najveći.

3. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

3.1. Socijalna skrb

Javne potrebe Grada Obrovca u području socijalne skrbi i zdravstvene zaštite u 2015. godini odnosile su se na socijalnu i psihosocijalnu zaštitu građana, zaštitu zdravlja građana, skrb za hrvatske branitelje i promicanje vrijednosti Domovinskog rata i volonterstvo. U skladu s tim, osigurana su sredstva koja su dodijeljena Gradskom društvu Crvenog križa, Udruzi umirovljenika, Udruzi roditelja poginulih branitelja, HVIDRA-i Obrovac, Udruzi slijepih Zadarske županije i Udruzi hrvatskih civilnih stradalnika domovinskog rata. Ukupno dodijeljena sredstva za socijalnu skrb u 2014. godini iznosila su 288.000,00 kuna, dok je u 2015. godini taj iznos povećan na 343.000,00 kuna.

U Gradu Obrovcu je za socijalno osjetljive skupine nadležan Centar za socijalnu skrb Zadar, odnosno podružnica Obrovac. Svakodnevni poslovi za koje je centar nadležan uključuju sve podneske koje se odnose na privremeno uzdržavanje, posredovanje, otuđenje imovine djece i odraslih pod skrbništvom, određivanje osobnog imena djeteta, smještaj djece, suglasnost za maloljetnički brak, poslovna sposobnost prije punoljetnosti, slučajevi nasilja u obitelji, prijave o kaznenim djelima, zahtjeve za posvojenje i ostale javne poslove i mjere u njihovoj nadležnosti.

Podaci koji su dostupni za razdoblje 2011. - 2015. ukazuju na značajno smanjenje broja korisnika za sve vrste socijalne skrbi izuzev jednokratnih naknada i osobne invalidnine. Broj korisnika jednokratne naknade je u 2015. godini u odnosu 2011. godinu povećan za 62 %, dok je broj korisnika osobne invalidnine zabilježio rast za 21 % u promatranom razdoblju. Tablica 13 prikazuje kretanje broja korisnika socijalne skrbi u razdoblju 2011. - 2015. godine.

Tablica 13. Broj korisnika socijalne skrbi prema vrstama socijalne skrbi na području Grada Obrovca od 2011.- 2015. godine

Kategorija/godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Minimalna naknada	348	345	327	382	207
Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja	6	8	5	3	3
Jednokratna naknada (ukupno u tekućoj godini)	81	109	117	283	213
Naknade u vezi s obrazovanjem	62	113	276	1	2
Osobna invalidnina	19	21	20	24	24
Doplatak za pomoć i njegu	271	268	263	261	251
Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja	6	6	6	6	6
Naknada do zaposlenja	/	/	/	/	/
Socijalne usluge (ukupno u tekućoj godini)	80	95	68	65	60
Broj djece - korisnika prava na privremeno uzdržavanje	7	4	8	2	/

Izvor: DZS

Prema podacima koji su prezentirani u poglavlju *Demografija* može se uočiti kako su se i koeficijent starenja i indeks starenja pogoršali. Kako je indeks starenja veći od 40 % i koeficijent starosti veći od 12 %, smatra se da je stanovništvo zašlo u proces starenja.

Ustanove za socijalnu skrb koje djeluju na području Grada Obrovca su Obiteljski dom za starije i nemoćne „Moja Nana“ i Gradsko društvo Crvenog križa.

Obiteljski dom za starije i nemoćne „Moja Nana“ nalazi se u naselju Karin Gornji i u privatnom je vlasništvu. Raspolaze smještajnim kapacitetom za 20 korisnika kojima je na raspolaganju smještaj u dvokrevetnim i trokrevetnim sobama i zapošljava 3 zaposlenika (2015. godina). Usluge koje su dostupne korisnicima su 24-satna medicinska skrb i njega, nadzor liječnika opće prakse, ovjera doznaka pri HZZO-u, transport liječniku i prilagođena prehrana.

Gradsko društvo Crvenog križa osnovano je 1992. godine u Obrovcu. Društvo skrbi o 400 građana i ima 2 zaposlena (2015. godina). Neovisna je i nevladina organizacija koja djeluje uz pomoć dobrovoljaca i profesionalno angažiranog osoblja. Društvo organizira i provodi razne oblike pomaganja građana u duhu humanizma i solidarnosti, u skladu sa temeljnim načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa. Radni uvjeti u kojima trenutačno djeluje Društvo nisu zadovoljavajući, prvenstveno zbog dotrajale opreme koja više ne služi svrsi. Također, postoji i problem nedostatka sredstava za rad, pa je broj korisnika kojima se pomaže ograničen u skladu s mogućnostima.

3.2. Zdravstvo

Zdravstvene ustanove

Grad Obrovac na svom području ima dvije zdravstvene stanice: Dom zdravlja Zadarske županije RJ Obrovac i Ustanovu za primarnu zdravstvenu njegu u kući.

Dom zdravlja Zadarske županije osnovan je 1995. godine za trajno pružanje primarne razine zdravstvene zaštite. Radna jedinica Obrovac je do odluke Županije djelovala kao samostalna ustanova Dom zdravlja. Statusnom promjenom je 2004. godine Dom zdravlja Obrovac pripojen Domu zdravlja Zadarske županije i djeluje kao Radna jedinica.

Usluge koje pruža su: opća/obiteljska medicina, patронаžna zdravstvena zaštita, stomatološka zdravstvena zaštita, zdravstvena zaštita žena i školska medicina. Korisnicima nisu omogućeni dodatni sadržaji kao što su produženo liječenje, palijativna skrb i prehrana, a nisu osigurana ni dežurstva i smještaj.

Ustanova za primarnu zdravstvenu njegu u kući osnovana je 2007. godine i nalazi se u naselju Donji Karin. Namijenjena je provođenju zdravstvene njege i rehabilitacije po uputama doktora medicine. Povremeno po uputama doktora medicine može i stacionarno zbrinjavati bolesnike kojima je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija. U 2015. godini je u ustanovi bilo zaposleno 2 djelatnika.

Ljekarna Prima Pharmer utemeljena je 1994. godine i na području Grada Obrovca ima jednu podružnicu u kojoj je zaposleno dvoje djelatnika.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku 2013. godine na području Grada Obrovca zabilježeno je ukupno 48 smrtnih slučajeva, a najveći postotak njih (46 %) bilo je kod ljudi koji su stariji od 80 godina. Ako se promatra uzrok smrti, može se reći da stanovnici Grada

Obrovca ne odstupaju od županijskog, ali ni hrvatskog prosjeka pa su najčešći uzroci njihove smrti bile bolesti cirkulacijskog sustava, a nakon njih novotvorine (neoplazme).

Najbliža Opća bolnica nalazi se u Zadru na cestovnoj udaljenosti od 45,14 km.

Veterinarske ustanove

Veterinarska ambulanta Obrovac zapošljava 3 djelatnika i obavlja djelatnosti preventivnog cijepljenja te internističke i kirurške zahvate te veterinarske usluge (krvne, mikroskopske i mikrobiološke pretrage, umjetno usjemenjivanje, stacionar za male životinje).

3.3. Odgoj i obrazovanje

Analizom posljednja dva Popisa stanovništva utvrđeno je da broj djece u dobi 0-4 i 5-9 godina opada. U Gradu Obrovcu je broj djece u dobi 0-9 godina u među popisnom razdoblju smanjen za 29 %. Obrazovno odgojne kulture koje su dostupne na području Grada su jedan dječji vrtić, jedna osnovna škola, te jedna srednja škola. U sklopu proračuna, Grad izdvaja sredstva za učenike i studente u vidu sljedećih potpora:

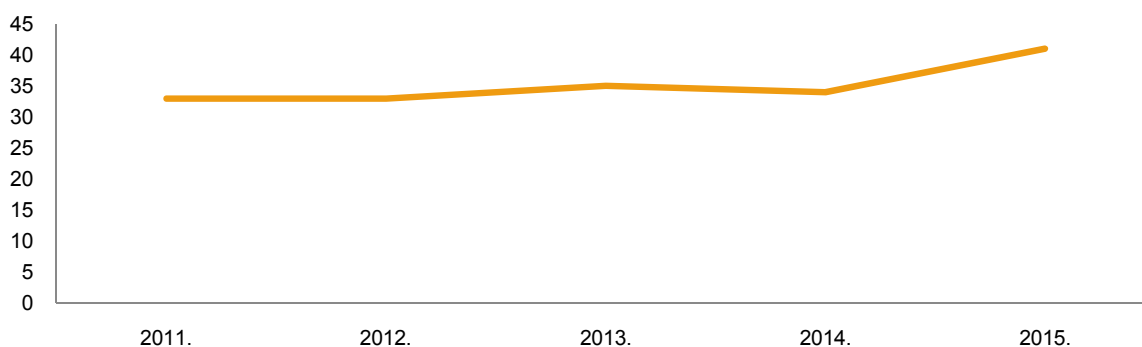
- Nagrade učenicima srednje i osnovne škole
- Stipendije redovitim studentima
- Nabava knjiga za učenike srednjih škola

U nastavku je opisano trenutno stanje odgojno-obrazovne infrastrukture i programa na području Grada Obrovca.

Predškolski odgoj

Dječji vrtić Obrovac osnovan je 1996. godine i u javnom je vlasništvu. Ako se pogleda broj djece upisane u vrtić za razdoblje 2011.-2015. godine koji je prikazan na grafikonu 16, može se uočiti kako se značajniji rast bilježi tek u 2015. godini kada je ostvaren rast za 20 % u odnosu na prvu promatranu godinu (2011.).

Grafikon 15. Broj djece upisane u vrtić za razdoblje 2011.-2015. godina

Izvor: Vrtić Obrovac

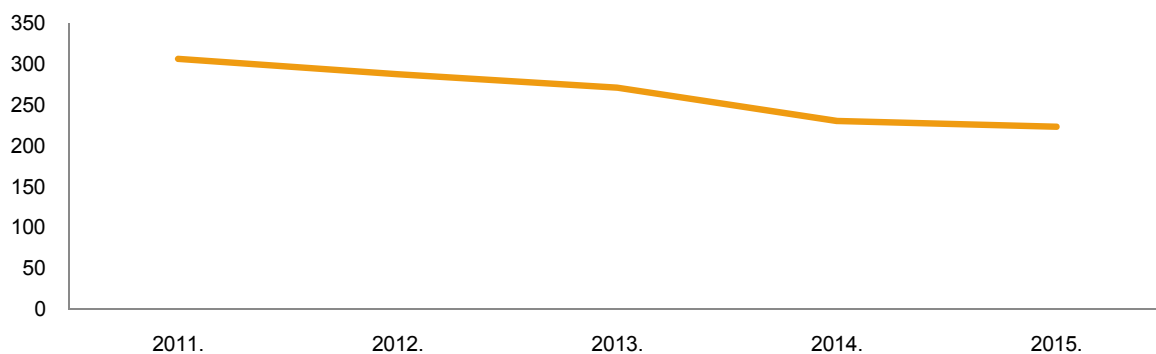
U 2015. godini je vrtić zapošljavao ukupno 9 zaposlenika koji su bili zaduženi za rad s jednom odgojnom skupinom u jaslicama i dvije u vrtićkom odgojnom programu. Omogućeni su petosatni i desetosatni redoviti programi, kao i prilagođen program za djecu s posebnim potrebama. Dodatni sadržaji ni vježbaonica u sklopu programa nisu omogućeni, a kapaciteti

su nedostatni. Potrebna je kompletna rekonstrukcija objekta, uz naglasak na nužnost zamjene vanjske fasade i termoizolacije krova zbog povećanja energetske učinkovitosti zgrade, te zamjene zastarjele i devastirane opreme.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Osnovna škola Obrovac osnovana je 1964. godine i ima tri područne škole: Karin, Kruševo i Žegar. Grafikon 17 prikazuje negativan trend broja učenika koji su se upisali u osnovnu školu Obrovac u razdoblju 2011. - 2015. godine. U 2015. godini broj učenika je smanjen za 27 % u odnosu na 2011. godinu.

Grafikon 16. Broj učenika upisanih u osnovnu školu Obrovac u razdoblju 2011.-2015.

Izvor: Osnovna škola Obrovac

Rad se odvija u jednoj smjeni, u kojoj je zaposleno 46 djelatnika i u kojoj nastavu pohađaju 223 učenika (2015. godina). U 2015. godini broj redovnih razrednih odjela iznosi 20, a broj kombiniranih razrednih odjela iznosi 5 u kojima se provode samo redovni programi.

Knjižnica postoji u matičnoj školi a sportska dvorana dostupna je učenicima matične škole i područne škole Žegar. Područna škola Kruševo i Karin imaju vanjsko igralište.

Učenicima s posebnim potrebama omogućen je prilagođen program, a prilazi za invalide uređeni su u matičnoj školi i područnoj školi Karin. U sklopu dodatnih usluga je učenicima omogućen prijevoz. Učenička zadruga nije formirana, ali se učenici imaju mogućnost učlaniti u Školski športski klub.

Sveukupno stanje objekata u kojima se odvija nastava i sredstava za rad je zadovoljavajuće, a trenutno raspoloživi kapaciteti su dostatni potrebama.

Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Grada djeluje i srednja škola Obrovac koja omogućava nastavak školovanja osnovnoškolaca. Škola je osnovana 1973. godine i u javnom je vlasništvu. Nastavni se program sastoji od pet usmjerenja: opća gimnazija, ekonomist, instalater kućnih instalacija, prodavač i vodoinstalater.

Broj učenika koji pohađaju srednju školu značajno se smanjuje gotovo za sva ponuđena usmjerenja u 2015. u odnosu na 2011. godinu, a ako se radi o povećanju (primjerice za

instalatore kućnih instalacija i vodoinstalatersko usmjerenje) taj broj je neznatan (upisan je jedan učenik više).

Stanje objekta i sredstava za izvođenje nastave je djelomično zadovoljavajuće prema pravilima struke a nužna su poboljšanja kvalitete. Prije svega, nužno je opremanje sredstvima za rad, sanacija instalacija škole, sanacija vanjske fasade, podova škole i vanjskog igrališta, te poboljšanje centralnog grijanja i hlađenja škole.

Visokoškolsko obrazovanje

U Gradu Obrovcu nije omogućen nastavak školovanja nakon završavanja srednjoškolskog programa. Učenici nakon maturiranja mogu odabrati neke od usmjerenja u sklopu Sveučilišta u obližnjem gradu Zadru ili ostalim sveučilišnim centrima u Splitu, Rijeci i Zagrebu. Grad Obrovac za studente sa prebivalištem u Obrovcu i statusom redovitog studenta osigurava potpore u obliku godišnjih stipendija.

3.4. Kultura i zaštita kulturne baštine

Kulturna dobra predstavljaju vrijednu ostavštinu prošlih generacija, čija vrijednost je specifična i od velikog značaja je kod utvrđivanja identiteta sadašnjih generacija. U tu svrhu ovo poglavlje pažnju pridodaje kulturi i zaštiti kulturne baštine, kao važnom aspektu odraza interesa stanovnika Obrovca.

Ako se promatraju sredstva koja se izdvajaju iz proračuna Grada Obrovca za programe u kulturi, može se uočiti da osciliraju i da je zabilježen ukupan pad za 8 % u posljednjoj, u odnosu na prvu promatranu godinu. Tablica 14 prikazuje sredstva koja su izdvojena za programe u kulturi u trogodišnjem razdoblju.

Tablica 14. Proračunska sredstva izdvojena za programe u kulturi (kn)

Kategorija/godina	2013.	2014.	2015.
Proračunska sredstva izdvojena za programe u kulturi (HRK)	142.000	112.000	131.000

Izvor: Grad Obrovac

Grad Obrovac na svom području ima registriranih 20 kulturnih dobara, od čega 6 pokretnih kulturnih dobara i 14 nepokretnih kulturnih dobara. Kulturna dobra Grada Obrovca čine 4 % ukupnih kulturnih dobara zaštićenih na području Zadarske županije.

Materijalna i nematerijalna kulturna dobra po svojim svojstvima su karakteristična i predstavljaju bogatstvo koje treba zaštititi kako bi se osigurala afirmacija i identifikacija kulturnog identiteta Grada Obrovca. U nastavku su predstavljena kulturna dobra prema nazivu, vrsti i mjestu nalazišta.

Tablica 15. Pregled kulturnih dobara prema vrsti na području grada Obrovca (na dan 25.04.2016. godine)

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Mjesto
Arheološki ostaci Staroga Obrovca	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Bilišane
Crkva sv. Jovana Krstitelja	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Bilišane
Ikonostas i klupe iz crkve Rođenja Presvete Bogorodice	Pokretno kulturno dobro-pojedinačno	Bilišane
Kudin most	Nepokretno kulturno dobro-	Golubić

Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Mjesto
	pojedinačno	
Samostan i crkva Bezgrešnog začeća Marijina (Gospe od Anđela)	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Gornji Karin
Donji most	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kaštel Žegarski
Gornji Most u blizini sela Prndelji	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kaštel Žegarski
Ikonostas crkve Uspenja Presvete Bogorodice Manastira Krupa	Pokretno kulturno dobro-pojedinačno	Krupa
Inventar riznice Manastira Uspenja Bogorodice	Pokretno kulturno dobro- Zbirka	Krupa
Manastir i crkva Uspenja Bogorodice	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Krupa
Manastir i crkva Uspenja Bogorodice	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Krupa
Pismo preporuka bratstva Manastira Krupe Gerasimu Zeliću od 04. kolovoza 1786.	Pokretno kulturno dobro-pojedinačno	Krupa
Zbirka stare i rijetke knjižnične građe iz knjižnice Manastira Uspenja Presvete Bogorodice	Pokretno kulturno dobro-zbirka	Krupa
Crkva sv. Kuzme i Damjana	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kruševo
Ostaci crkve sv. Jurja na groblju	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kruševo
Arheološko nalazište Gradina	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Muškovci
Arheološko nalazište Cvijina gradina	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Obrovac
Crkva sv. Josipa	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Obrovac
Kulturno-povijesna cjelina grada Obrovca	Nepokretno kulturno dobro-kulturno-povijesna cjelina	Obrovac
Zbirka ikona pravoslavne crkve sv. Trojice	Pokretno kulturno dobro-zbirka	Obrovac

Izvor: www.min-kulture.hr

U Gradu Obrovcu postoji jedna knjižnica: Pučko otvoreno učilište Obrovac, knjižnica i čitaonica. Osnovana je 1964. godine, ima jednog zaposlenika i broj godišnjih članarina bilježi konstantan pad od 2011. godine do 2015. godine (pad za ukupno 30,48 %). Poslovanje knjižnice zbog neusklađenosti sa Zakonom ima za posljedicu nestabilno financiranje što se odražava na nabavu knjižnične građe i izgradnju zbirke. Upravo je to osnovni problem smanjenja broja i nedostatak voditelja knjižnice koji bi na sebe preuzeo poslove organizacije manifestacija i kulturnih programa kao što su izložbe, radionice, koncerti, seminari i sl.

Zavičajni muzej osnovan je 1975. godine. Broj posjetitelja je od 2011. godine do 2015. godine zabilježio rast za ukupno 96,72 % od početka do kraja promatranog razdoblja, a muzej je u cijelom razdoblju zapošljavao samo jednog djelatnika.

Zavičajni muzej Obrovac smješten je u prizemlju zgrade Općinskog suda u Obrovcu. Ukupna površina kojom raspolaže muzejski prostor iznosi 253,5 m², od čega na uredski prostor 10,7 m², te na prijemni prostor sa sanitarnim čvorom za posjetitelje 26,4 m². Sukladno čl.42. Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06) , uz navedene prostorije muzej bi trebao imati: čuvaonicu za muzejsku građu, preparatorsku radionicu, prostor za muzejsku dokumentaciju, prostor za prijem građe i manipulaciju njome i prostor za stručno i tehničko osoblje.

Nedostatak navedenih prostorija posebno se očituje u neadekvatnom smještaju tekstilne građe Etnografske zbirke muzeja koja je, umjesto smještaja u posebnim mikroklimatskim uvjetima i metalnim kutijama, smještena u ormarima i vitrinama te samim time podložnija

utjecaju prašine, temperaturnih razlika, grinjama i ostalim štetnicima koji pospješuju njeno propadanje.

Uzme li se u obzir činjenica da na administrativnom području grada Obrovca postoji veći broj arheoloških lokaliteta koji se datiraju od prapovijesti do kasnog srednjeg vijeka jedna od primarnih zadaća Muzeja je, uz postojeće stalne postavne etnografske i prirodoslovne građe, što skorije postavljanje stalnog postava arheološke zbirke unutar kojeg bi trebalo izložiti i predmete iz nekadašnjeg Arheološkog muzeja Obrovac čime bi, uz osiguravanje prostora za povremene izložbe, bogata kulturno- povijesna i prirodoslovna baština obrovačkog kraja bila prezentirana u cijelosti.

Pučko otvoreno učilište Obrovac osnovano je 1995. godine i trenutno zapošljava 5 zaposlenih. Pučko otvoreno učilište Obrovac je kulturno-obrazovna ustanova koja programe rada realizira kroz knjižničnu, muzejsku, galerijsko-izložbenu djelatnost, te kroz organiziranje kazališnih, glazbenih, filmskih i drugih kulturno-umjetničkih programa. Osnovna djelatnost POU Obrovac je osnovnoškolska i srednjoškolska naobrazba odraslih, odnosno obavljanje djelatnosti u svezi s osposobljavanjem, usavršavanjem, i prekvalifikacijom mladeži i odraslih izvan sustava redovite naobrazbe. No, zbog nedostatka vlastite opreme i nezainteresiranosti građana za različite oblike obrazovanja, nije omogućeno odvijanje svih programa usavršavanja.

Manifestacije koje su sastavni dio kulturne ponude Grada Obrovca su:

- Bukovačka večer u Obrovcu
- Prisnac fest
- Rafting Regata „Zrmanja“
- Dan pobjede i domovinske zahvalnosti Karin

Bukovačka večer u Obrovcu je tradicionalna večer Bukovačke gastronomije, običaja i tradicije koja se u organizaciji Grada i Turističke zajednice održava svake godine u srpnju. Organizacijom ove manifestacije potiče se daljnje očuvanje običaja, kulturne i prirodne baštine, te diversificirane ruralnih aktivnosti. Za daljnji razvoj ove manifestacije potrebna su dodatna sredstva kako bi se privukao veći broj turista i kako bi ova večer dobila na regionalnom ili nacionalnom značaju.

Prisnac fest je manifestacija koja se od 2010. godine održava u kolovozu u mjestu Zelengrad. Organizator manifestacije je Zavičajni klub „Janko Mitrović“, a manifestacija je poprimila regionalni značaj. Zavičajni klub „Janko Mitrović“ iz Zelengrada je udruga koja nastoji sačuvati običaje bukovačkog i ravnokotarskog kraja kroz kulturne, gastronomske i sportske manifestacije. U sklopu „Prisnacfesta“ predviđeni su i razni popratni sadržaji – izložba fotografija, okrugli stol na temu potrage za izgubljenim jelima, natjecanje u pripremanju Bukovačkog prisnaca, degustacija izvorne zdrave hrane bukovačkog kraja, olimpijada starih sportova i sl. I za ovu manifestaciju su financijska sredstva nedostatna, u smislu daljnjeg razvoja događaja u cilju očuvanja bukovačkih i ravnokotarskih običaja i njihove prepoznatljivosti na nacionalnoj razini.

Rafting regata „Zrmanja“ sportska je manifestacija koja se održava u travnju još od 2000. godine u organizaciji tvrtke Riva Rafting Centar d.o.o. na rijeci Zrmanji i Krupi.

Rafting regata je važan društveni događaj koji okuplja široki krug poklonika i zaljubljenika prirode, aktivnog i adrenalinskog turizma, te znanstvenika i prijatelja iz zemlje i svijeta koji sudjeluju u manifestaciji.

„Dan pobjede i domovinske zahvalnosti Karin“ je manifestacija koja se od 2012. godine održava u kolovozu i od regionalnog je značaja. Ima za cilj promoviranje hrvatskog domoljublja, spajanje hrvatskog sjevera i juga, te kulturnih vrednota Hrvatske. U iznimno zanimljivom folklornom programu osim KUD-ova iz Hrvatske, nastupaju i neki iz susjednih država.

3.5. Religija

Grad Obrovac može se opisati kao katoličko područje, sa 64,7 % stanovnika koji su se izjasnili kao katolici na posljednjem službenom Popisu 2011. godine. U Gradu Obrovcu nalaze se dvije katoličke župe (Župa Obrovac i Župa Kruševo), te jedna pravoslavna župa (Parohija Obrovac). Katolički objekti koji se nalaze na području Grada su: crkva Sv. Josipa, crkva sv. Kuzme i Damjana, župna crkva sv. Jurja, crkva sv. Jurja na groblju, crkva Gospe od Zečeva.

Parohija Obrovac obuhvaća sljedeća mjesta i crkve: crkva sv. Trojice, hram Rođenja Presvete Bogorodice i hram sv. Jovana Krstitelja, crkva sv. ap. Petra i Pavla, crkva sv. Georgija i manastir Krupa.

Tablica 16. Broj stanovnika prema vjerskoj pripadnosti

Vjerska Pripadnost	Grad Obrovac
Katolici	2.797
Pravoslavci	1.352
Protestanti	11
Ostali kršćani	14
Muslimani	29
Židovi	0
Istočne religije	0
Ostale religije, pokreti i svjetonazori	0
Agnostici i skeptici	14
Nisu vjernici i ateisti	32
Ne izjašnjavaju se	63
Nepoznato	11

Izvor: DZS

Od 13 sklopljenih brakova u 2013. godini, 6 je vjerski sklopljenih i 7 građanskih.

3.6. Mjere zaštite ljudi i imovine

Policijska postaja

Policijska postaja Obrovac kao policijska postaja III kategorije nalazi se u središnjem dijelu zadarske PU.

Područje koje PP Obrovac pokriva uključuje 21,15 km autoceste, 77 km državnih cesta, 75 km županijskih i 82 km lokalnih cesta. Također, ovo područje uključuje i dijelove Karinskog i Novigradskog mora, Podvelebitskog kanala i korito rijeke Zrmanje do Jankovića Buka. Policijska postaja pokriva područje grada Obrovca s mjestima Bilišane, Bogatnik, Golubić, Gornji Karin, Kaštel Žegarski, Komazeci, Krupa, Kruševo, Muškovci, Nadvoda, Obrovac, Zelengrad, općinu Jasenice, Rovanijska, Zaton Obrovački, općinu Starigrad s mjestima Starigrad, Seline i Tribanj.

Poslovi koje policijska postaja obavlja na navedenom području su temeljni poslovi, kriminalistički i upravni, a poslovi izrade prometnih dozvola i registracije vozila obavljaju se u zgradi sjedišta PU u Zadru.

Policijska postaja ima organizirano 24-satno operativno dežurstvo, odnosno zaprimanje dojava od građana, usmjeravanje policijskih službenika na izvršavanje zadaća na terenu, te praćenje i usmjeravanje izvršenja tih zadaća u koordinaciji s nadređenim tijelima.

Poslovi temeljne policije obuhvaćaju ophodnju nadležnih područja, održavanje povoljnog stanja reda i mira, prevenciju kaznenih djela i prekršaja, interveniranje, asistiranje, osiguranje, zaštitu i nadzor i upravljanje cestovnim prometom.

Poslovi kriminalističke policije obuhvaćaju otkrivanje i razrješavanje kaznenih djela, tj. otkrivanje počinitelja kaznenih djela na postajnom području.

Vatrogasno društvo

Na području Grada Obrovca djeluju dva dobrovoljna vatrogasna društva: DVD Obrovac i DVD Žegar.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Obrovac osnovano je 2004. godine i ima zaposlena 4 sezonska djelatnika (2015. godina). Društvo raspolaže sa 2 vozila i ima izrađene planove procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, procjene ugroženosti civilnog stanovništva i materijalnih dobara i plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija.

U 2015. godini društvo je interveniralo na 51 požarište (smanjenje broja požara za 26,1 % u odnosu na 2011. godinu), 2 tehničke i 45 uslužnih intervencija (povećanje za 42,2 % u odnosu na 2011. godinu). Radni uvjeti u zgradi dobrovoljnog doma koja je dotrajala nisu zadovoljavajući i ne odgovaraju stvarnim potrebama i suvremenim zahtjevima profesije.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Žegar osnovano je 2010. godine. Za razliku od DVD-a Obrovac ne raspolaže potrebitim vozilima i zapošljava 4 sezonska zaposlenika. Društvo ima izrađene planove procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, procjene ugroženosti civilnog stanovništva i materijalnih dobara i plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija.

Kako su relativno novo društvo, potrebna su ulaganja u nabavu vatrogasne opreme kako bi se što učinkovitije moglo djelovati u slučaju potrebnih intervencija. U daljnjem radu nužno je raditi i na protupožarnoj preventivi, razvoju vatrogasne kulture među stanovnicima Grada

Obrovca i odgovornog ponašanja među stanovnicima kako ne bi dolazilo do požara zbog ljudskog nemara.

3.7. Stanovanje i javne zgrade

Na temelju podataka iz posljednjeg Popisa 2011. godine napravljena je analiza stanovanja na području Grada Obrovca i Zadarske županije, što je prikazano u tablici 17.

Tablica 17. Stanovanje i javne zgrade u zadarskoj županiji i Gradu Obrovcu

Kategorija		U Gradu Obrovac	U Zadarskoj županiji
Ukupno stanova		4.712	134.247
Ukupna površina stanova u m		300.296	10.125.651
Instalacije u nastanjenim stanovima	Vodovod	1.545	59.428
	Kanalizacija	1.534	59.369
	Električna energija	1.632	59.832
	Plin	17	885
Stanovi za stalno stanovanje	Ukupno	2.598	84.448
	Nastanjeni	1.650	59.954
	Privremeno nastanjeni	766	21.531
	Napušteni	182	2.963
Stanovi koji se koriste povremeno	Za odmor i rekreaciju	2014	39.939
	Ukupna površina stanova za odmor i rekreaciju u m ²	121.434	2.766.490
	U vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	1	300
	Iznajmljivanje turistima	98	9.138
Stanovi u kojima se samo obavlja djelatnost	Ostale djelatnosti	1	422

Izvor: DZS

Prema podacima posljednjeg Popisa iz 2011. godine, na području Grada Obrovca - nalazi se 4.712 stambenih jedinica, od čega je stalno nastanjeno 55,13 % (2598) stanova. Ukupan broj stanova Grada Obrovca čini 3,5 % stanova Zadarske županije. Prosječna površina analiziranog stana je 63,73 m², što je manje od Županijskog prosjeka koji iznosi 75,43 m². Od ukupnog broja stanova 43 % je namijenjeno odmoru i rekreaciji, a prosječna veličina tih stanova iznosi 60 m², što je manje od županijskog prosjeka koji iznosi 69 m². Od ukupnog broja stanova, samo je jedan namijenjen povremenom korištenju u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi.

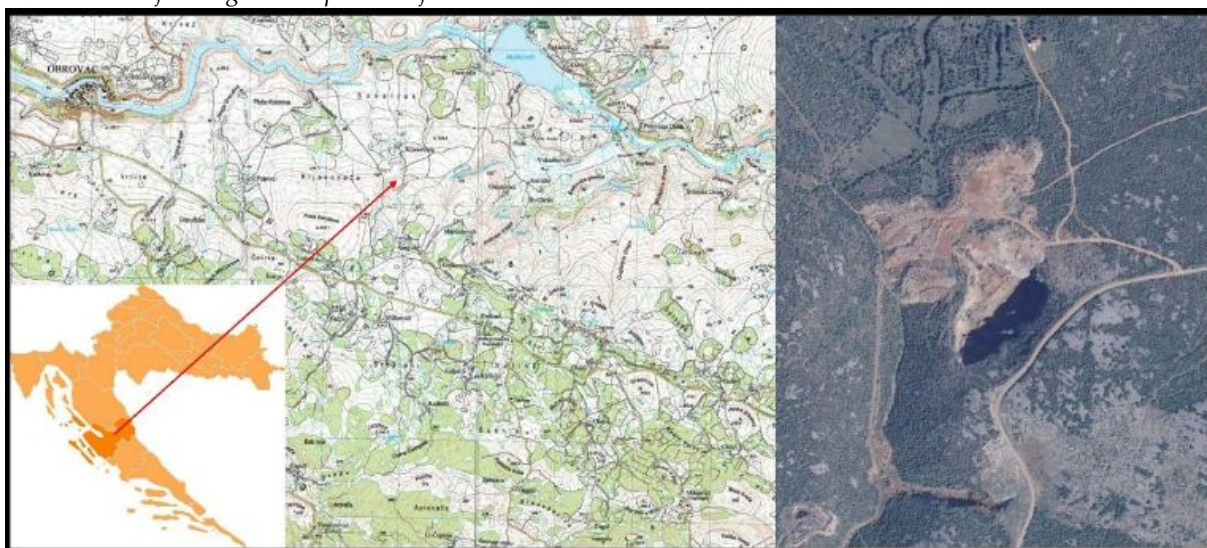
4. ZAŠTITA OKOLIŠA

4.1. Upravljanje otpadom

Za poslove upravljanja otpadom na području Grada Obrovca zadužena je tvrtka Infra-grad d.o.o. iz Obrovca. Tvrtka je u 100 %-tnom vlasništvu Grada Obrovca i vrši uslugu sakupljanja i odvoza mješovitog i komunalnog otpada.

Grad Obrovac svoj otpad odlaže na odlagalište otpada „Kljakovača“. Sakupljanjem otpada je obuhvaćeno 100 % stanovništva. Odlagalište se nalazi na nenaseljenom području središnjeg zapadnog dijela Grada Obrovca, a koje je u prostorno planskoj dokumentaciji označeno kao šuma osnovne namjene.

Slika 3. Lokacija odlagališta otpada "Kljakovača"

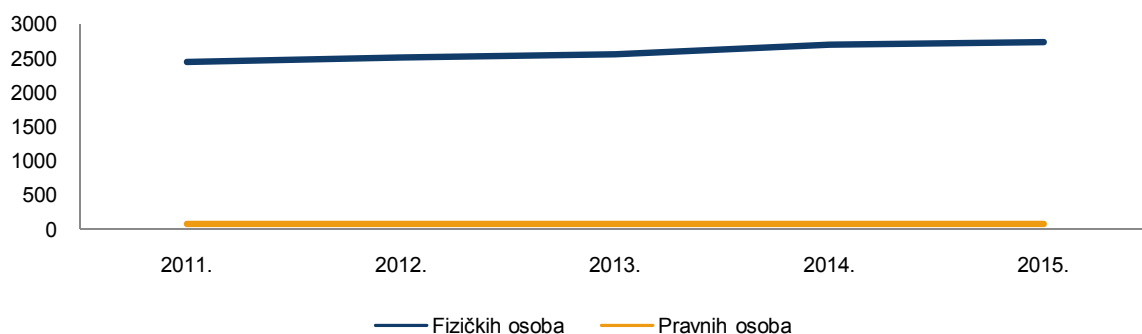
Izvor: www.mzoip.hr

Odlagalište je neuređeno i centralno je odlagalište za više naselja (Bilišane, Bogatnik, Golubić, Gornji Karin, Kaštel Žegarski, Komazeci, Krupa, Kruševo, Muškovci, Nadvoda, Obrovac, Zelengrad) još od 1998. godine.

Na odlagalištu je otpad odlagan nekontrolirano i nepropisno je uređen. Nedostaju mu sustavi za zbrinjavanje oborinskih i procjednih voda koje trenutno odlaze u podzemlje, a zbrinjavanje odlagališnog plina i odlagalište nisu ograđeni. Na području Grada Obrovca ne postoje divlja odlagališta.

Broj fizičkih osoba koje koriste uslugu odvoza otpada konstantno se povećava od 2011. do 2015. godine, dok broj pravnih osoba oscilira tijekom cijelog razdoblja i nema predvidiv trend. Detaljno kretanje broja korisnika usluga odvoza otpada prikazana je na grafikonu 16.

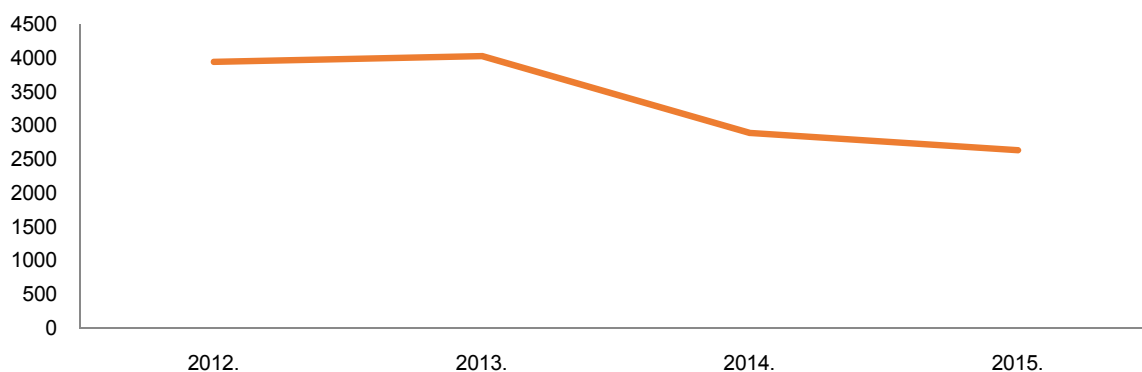
Grafikon 17. Broj korisnika fizičkih i pravnih korisnika usluge odvoza otpad

Izvor: Grad Obrovac

Pregledom dostupnih podataka o kretanju količina otpada na odlagalištu „Kljakovača“, može se uočiti da se nakon 2013. godine bilježi pad, koji u odnosu na tu godinu u 2015. iznosi čak 34,50 %. Detaljno kretanje količina otpada u tonama prikazano je na grafikonu 17.

Grafikon 18. Količina miješanog komunalnog otpada (u t)

Izvor: Grad Obrovac

Na prostoru Grada Obrovca postavljeno je ukupno 2.128 posuda za preuzimanje otpada u 2015. godini. Na javnim mjestima je određeno šest lokacija za prikupljanje odvojenog otpada i 26 lokacija za prikupljanje miješanog otpada, pri čemu se ni jedna lokacija ne odnosi na prostore pravnih osoba.

Grad Obrovac nema uređeno reciklažno dvorište, pa građani nemaju mogućnost odvajanja glomaznog otpada, električkog, elektronskog i opasnog otpada, odjeće i obuće

4.2. Upravljanje prirodnim resursom

Vodene snage

Grad Obrovac obiluje vodenim resursima. Uz rijeku Zrmanju, tu su i najveća pritoka Zrmanje - Krupa, Krnjeza, te rijeke Bijela i Karišnica. Ako se promatra hidroenergetski potencijal najznačajnija je rijeka Zrmanja sa iskoristivim neto hidroenergetskim potencijalom od 640 GWh.

Reverzibilna Hidroelektrana Velebit nalazi se na rijeci Zrmanji, na udaljenosti od 10 km od Grada Obrovca. U crpnom pogonu RHE Velebit, uz ostale rječice, koristi i vode rijeke Zrmanje. Tijekom tri desetljeća rada (od 1984. do 2014. godine) proizvela je oko 11,5 TWh električne energije. Prosječno se na godišnjoj razini proizvede 430 GWh, a rekordna proizvodnja od 641 MW zabilježena je 2013. godine. Valja istaknuti kako je Reverzibilna hidroelektrana Velebit jedina elektrana priključena na 400 kV mrežu i glavna je točka napajanja Zadarske županije koja broji 170.017 stanovnika prema posljednjem službenom Popisu.

Jedan od najvećih pritoka Zrmanje - Krupa, sa svojih 19 slapova spada u najljepše u Hrvatskoj. Osim prirodnih ljepota, vodni potencijal je iskorišten je i za punionicu vode Santa koja je smještena uz izvor rijeke Krupe. Oprema punionice namijenjena je punjenju prirodne izvorske vode u PET boce koje se proizvode u okviru proizvodne linije. Osim prirodne izvorske vode, oprema omogućuje punjenje gazirane i aromatizirane izvorske vode. Uz klasični pogon, postoji i vlastiti laboratorij koji svakodnevno provodi potrebne analize vode.

Drvni potencijal

Poznato je da je ovo područje nekoć bilo bogato kvalitetnim šumama koje su se iskorištavale u brodogradnji, a sirovina se izvozila i u Veneciju. Danas je gospodarska eksploatacija narušena zbog ekstenzivnog korištenja šuma (sječa i paša) što je ostavilo traga i na mikroklimatske značajke ovog prostora.

Na području Obrovca nalazi se 24.856,63 ha šume koja je u 100 %-tnom vlasništvu Hrvatskih šuma. Od ukupne površine, 81,90 % je gospodarske namjene, a 18,10 % je definirano kao područje posebne namjene.

Najzastupljenija vrsta su Alepski bor, Crni bor, Ob. Čempres, Hrast i Medunac, čija drvena zaliha iznosi 14.484,00 m³. Prirast iznosi 459,00 m³, a etat 748,00 m³.⁸

Metali i nemetali

Na području Grada Obrovca postoji nalazište boksita, ali nije poznato koje su trenutne zalihe navedenog metala. Tvrtka „Dalmatinski rudnici boksita“ je prije Domovinskog rata vadila kamen sa ovog područja i izvozila ga u Rusiju.

Tvornica „Glinice Jadral“ kraj Obrovca jedna je od sinonima za neuspješnu investiciju u Republici Hrvatskoj. Nakon tri godine rada zatvorena je 1981. godine zbog nerentabilnosti proizvodnje i nedostatka vlastite sirovine. Nakon zatvaranja tvornice su na teret proračuna ostale bezuspješne sanacije bazena Crvenog mulja, koji sadrži visoke koncentracije teških

⁸**Drvena zaliha** - ukupan volumen drvne mase u određenoj šumi (govori koliko je ta šuma kvalitetna). **Prirast** - kazuje koliko se volumen poveća svake godine, što je pokazatelj raspoloživosti drveta za čovjekovo korištenje. **Etat**- sječiva drvena masa označava količinu drvne mase koju je dopušteno iskorištavati u gospodarske svrhe.

metala koje utječu na sastav okolnih tla. Od otpadnih lužina, količine arsena premašuju čak za 30 granične vrijednosti koje su propisane za ispuštanje otpadnih voda u otpadni spremnik. Kompleks se sastoji od 20 objekata, čija je oprema u potpunosti pokradena i devastirana, a spremnici gline su minirani.

Slika 4. Objekti bivše tvornice Jadral

Izvor: www.geografija.hr

Tvrtka Kamen d.o.o. iz Obrovca nositelj je koncesijskih prava na eksploataciju arhitektonsko-građevinskog kamena. Eksploatacija se vrši u kamenolomu na lokalitetu Marići. Kamenolom Marići nalazi se na području mjesta Kruševa gdje se vadi konglomerat u različitim varijantama crvene, žute i smeđe boje.

Tvrtka Fassad.o.o Obrovac pokrenula je eksploataciju karbonantne sirovine za industrijsku preradu na eksploatacijskom polju Kruševo.

4.2.1. Zaštita prirodnih bogatstava

Zaštićena područja

Na području Grada Obrovca nalazi se Kanjon rijeke Zrmanje koji je zaštićen 1964. godine unutar mreže Natura 2000, u kategoriji značajnog krajolika. Kanjon Zrmanje predstavlja jedan od naših najljepših geomorfoloških i hidrografskih fenomena u kršu. Najizrazitije je

razvijen u svom završnom dijelu od Obrovca do ušća u dužini cca 10 km, gdje je dubok i do 180 m. Ukupna površina zaštićenog prirodnog dobra iznosi 556,71 ha, dok udio koji se nalazi na području Grada Obrovca iznosi 47,52 %. Od Obrovca uzvodno pripada Parku prirode Velebit, dok je cijeli njen tok određen kao područje ekološke mreže. U dijelu kanjona se isprepliće i neprekinuti sloj morske vode, što se reflektiralo na bogato i raznoliko stanište biljnih i životinjskih vrsta koje je nužno očuvati za buduće generacije.

Pravilnik o unutarnjem redu Parka prirode Velebit regulira obavljanje djelatnosti na području Parka, na način da Ustanova izdaje dopuštenja za obavljanje radnji i djelatnosti. Na području Parka prirode dopušteni su tradicionalna poljoprivreda na postojećim poljoprivrednim površinama i uzgoj domaćih baštinjenih pasmina, obnavljanje poljoprivrednih površina, izgradnja i uspostava farmi za uzgoj domaćih i divljih životinja i ostale poljoprivredne i stočarske djelatnosti u skladu sa zakonom.

Radi očuvanja prirodnog bogatstva Parka, zabranjuje se gospodarska uporaba dobara Parka i radnji kojima se ugrožavaju svojstva parka, te utječe na sklad žive i nežive prirode.

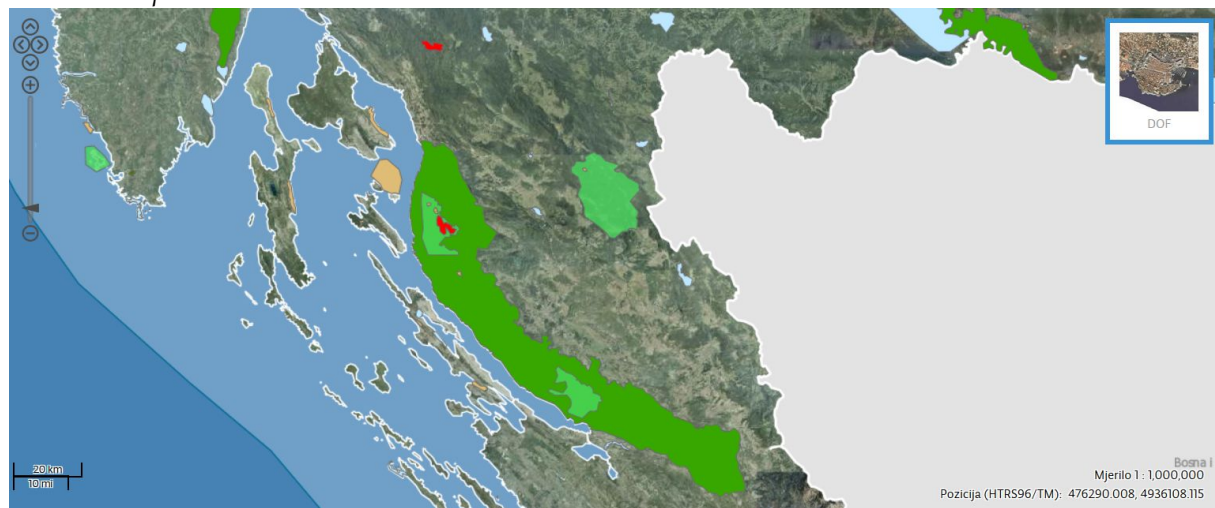
Slika 5. Rijeka Zrmanja

Izvor: www.biportal.hr

Park prirode Velebit jednim dijelom nalazi se i u Gradu Obrovcu (7 % površine). Službeno je zaštićen 1981. godine, a obuhvaća masiv Velebita i dolinu krške rijeke Zrmanje. Za cijelo područje Velebita karakteristično je bogatstvo oblika i fenomena krša, te flore i faune u Republici Hrvatskoj.

Slika 6. Park prirode Velebit

Izvor: www.biportal.hr

4.3. Infrastruktura

4.3.1. Prometna infrastruktura

Prostor Obrovca ima povoljan geoprometni položaj, a važno je čvorište u smislu povezivanja juga Hrvatske sa područjem Like i Kvarnera.

Dominantna prometna infrastruktura Grada Obrovca predstavljaju državne, županijske i lokalne ceste. Kroz područje Grada ne prolazi autocesta, već je stanovnicima omogućen izlaz na Maslenici, na udaljenosti od 15 km. Cestovna infrastruktura trenutno obuhvaća 3 državne ceste, 10 županijskih i 19 lokalnih cesta koje povezuju Općinu sa naseljima. Zračni i željeznički promet nisu omogućeni direktno u Gradu Obrovcu i naseljima koje obuhvaća, pa je određena njihova najbliža lokacija u tablici koja slijedi.

Tablica 18. Prometna povezanost Grada Obrovca

CESTOVNI PROMET		
Državne ceste	Županijske ceste	Lokalne ceste
D 27 koja međusobno povezuje naselja: Gračac, Obrovac i Benkovac, D 54 koja međusobno povezuje naselja: Maslenicu i Zaton Obrovački, D 502 koja povezuje međusobno naselja: Zadar, Zemunik, Smilčić i Karin	Ž 5166 na potezu Udbina-Lovinac-Rok-Obrovac, Ž 6024 na potezu D 27-Kruševo, Ž 6025 na potezu Obrovac-Kaštel Žegarski-Ervenik-Kom-D1, Ž 6026 na potezu Obrovac-Medviđa-Kistanje- Manastir Krka, Ž 6027 na potezu D 27-Kaštel Žegarski-Bruška-Benkovac-D 27, Ž 6028 na potezu D 27-Muškovci Ž 6029 na potezu Ž 6027-Golubić, Ž 6030 na potezu Nadvoda-Kaštel Žegarski Ž 6031 na potezu Krupa-Ž 6027, Ž 6032 na potezu Ž 6025-Komazeci.	L 63069 na potezu Otišna-D 27, L 63070 na potezu M. Draga-D 27, L 63071 na potezu Vozarica-L 63070, L 63073 na potezu Brkići-L 63069, L 63074 na potezu Muškovci (Ž 6028)-Ogari, L 63075 na potezu Obrovac: D 27-D 27, L 63076 na potezu D 27-Orljak, L 63077 na potezu D 27-Šušnjar-G. Karin-D 27, L 63078 na potezu Kruševo (Ž 6024)-Vrkići, L 63079 na potezu L 63078-"Gospa od Zečeva", L 63080 na potezu G. Karin-L 63129, L 63081 na potezu Ž 6025-Bilišane-Ž 6025, L 63082 na potezu Ž 6026-Zelengrad-Ž 6025, L 63083 na potezu Ž 6025-Mitrovići, L 63084 na potezu Radmilovići-Nadvoda, L 63085 na potezu Ž 6025-Ušljebrke,

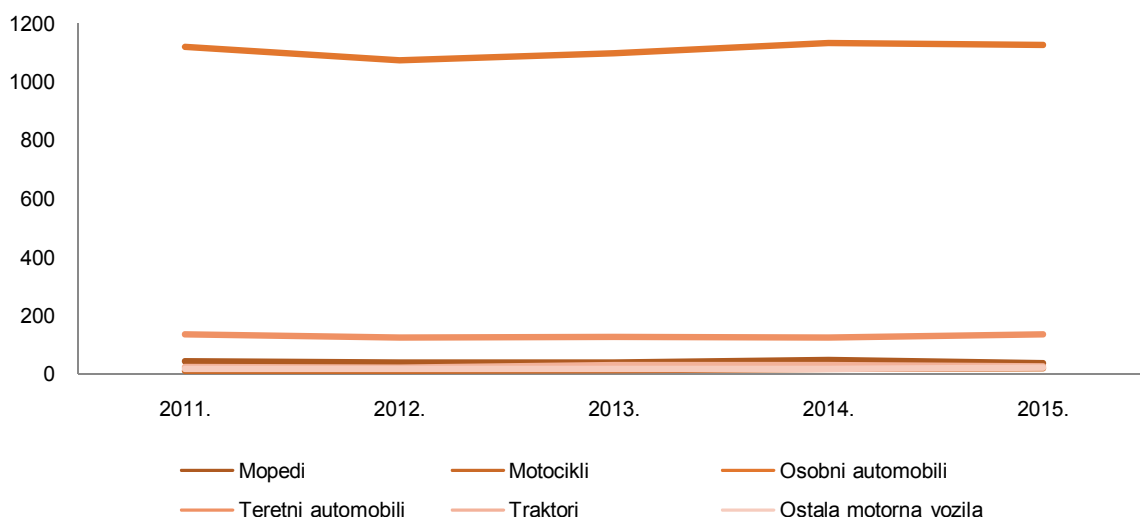
		L 63086 na potezu Ž 6030-Bundale, L 63087 na potezu Komazeci-G. Komazeci-Ž 6027, L 63 129 na potezu Ž 6027-Kum- Bruška.
ZRAČNI PROMET		
Najbliža zračna luka nalazi se u Gradu Zadru na udaljenosti od 40 km.		
ŽELJEZNIČKI PROMET		
Najbliži željeznički kolodvor nalazi se u Gračacu na udaljenosti od 25 km.		
GRANIČNI PRIJELAZ		
Stalni međunarodni granični željeznički prijelaz I. kategorije „Ličko Dugo Polje-Martin Brod“ preko kojeg se trenutno odvija samo teretni promet. Navedeni granični prijelaz je udaljen 75 km od Grada Obrovca. Stalni granični prijelaz za pogranični promet „Lička Kaldrma-Kaldrma“ gdje je uspostavljena nadzorna točka preko koje prometuju mještani naselja (koja se nalaze na teritoriju RH) uz državnu granicu. Navedeni granični prijelaz je udaljen 75 km od Grada Obrovca.		
LUKE		
Na području Grada Obrovca nalazi se riječna luka i pristanište Obrovac, nerazvrstana luka lokalnog značaja.		

Izvor: Grad Obrovac

Postojeća prometna mreža Grada Obrovca predstavlja alternativnu mogućnost prometnog povezivanja Zadarske županije i južne Hrvatske sa središnjom Hrvatskom. Naime, kada je Maslenički most zatvoren zbog Bure, sav promet vozila se preusmjerava u samo središte Obrovca.

Ako se pregleda broj registriranih motornih vozila od 2011. do 2015. godine, može se uočiti kako su tijekom cijelog razdoblja najzastupljeniji osobni automobili, kojih je u 2015. godini u Obrovcu bilo 1128, što je udio od 1,90 % svih osobnih automobila registriranih u Zadarskoj županiji. Grafikon 20 daje detaljan pregled svih registriranih vozila u Gradu Obrovcu od 2011. do 2015. godine.

Grafikon 19. Broj registriranih vozila u Gradu Obrovcu od 2011. do 2015. godine.

Izvor: MUP, Zadarska županija

Energetska infrastruktura Grada Obrovca uključuje: RHE Velebit – 2x138mW, transformatorsko postrojenje 400/110 kV Obrovac, te hidroelektranu na Krupi.

Za proizvodnju električne energije na razini Županije izgrađena RHE Velebit kao jedini energetska izvor na širem području. Koristi vode iz akumulacija Opsenica ($V=2,7 \text{ hm}^3$), Štikada ($V=13,65 \text{ hm}^3$) i Razovac ($V=1,84 \text{ hm}^3$).

Od prosinca 2014. godine u pogonu je i vjetroelektrana Zelengrad snage 42 MW. Radi se o drugoj najvećoj vjetroelektrani na području RH. Sastoji se od ukupno 14 instaliranih vjetroagregata s kojima godišnje može proizvesti oko 100 GWh električne energije što može zadovoljiti potrebe od oko 25.000 domaćinstava.

4.3.2. Komunalna infrastruktura

Komunalna infrastruktura jedinice lokalne samouprave obuhvaća:

- vodoopskrbi sustav
- odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
- održavanje javnih površina
- održavanje groblja

Vodoopskrbni sustav

Područje Grada Obrovca bogato je vodnim resursima, što je prepoznato i na nacionalnoj razini pa je ovo područje uvršteno u prvu razinu strateških rezervi voda Republike Hrvatske.

Pregledom sredstava koja su u proračunu izdvojena, može se uočiti kako je u 2014. godini za koju je posljednju dostupan podatak da je za građenje objekata i opskrbu pitkom vodom nakon dvogodišnjih oscilacija izdvojeno 94 % manje sredstava. Detaljan pregled sredstava koja su od 2011. do 2014. godine izdvojena za ovu kategoriju detaljno su navedena u tablici 19.

Tablica 19. Sredstva izdvojena za građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom

Kategorija/godina	2011.	2012.	2013.	2014.
Sredstva izdvojena za građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom	1.442.202,38	61.926,66	301.241,01	86.938,37

Izvor: Grad Obrovac

Duljina vodoopskrbnog sustava na dan 31.12.2015. godine bila je 105 km. Prema pogonskom režimu radi se o tlačno gravitacijskom i kombiniranom vodoopskrbnom sustavu. Potrošnja vode po stanovniku za potrebe kućanstva u prethodnoj godini iznosila je $0,105 \text{ m}^3$, a za potrebe industrije $0,020 \text{ m}^3$. Izvorište je podzemnog tipa, pri čemu se jedan vodozahvat nalazi na Zrmanji čija se voda dovodi do crpne stanice Dolac. Drugim vodozahvatom koji se također nalazi u Kaštel Žegarskom se opskrbljuje stanovništvo na području Kaštela Žegarskog i sustav je u potpunosti neovisan od regionalnog sustava. Vodoopskrbni sustav raspolaže sa 7 crpnih stanica i 8 vodosprema. U 2015. godini je na vodoopskrbni sustav u Gradu Obrovcu bilo spojeno ukupno 2.609 kućanstava. Sustav ne zadovoljava u potpunosti potrebe Grada Obrovca zbog velikog administrativnog područja koje obuhvaća i zbog disperzije naselja, što rezultira neriješenim pitanjem vodoopskrbne infrastrukture za dio

stanovništva. Oni svoje potrebe za vodom zadovoljavaju putem najbližih lokalnih izvora i bunara, odnosno sakupljanjem kišnice u vlastitim cisternama.

Prema službenoj statistici Državnog zavoda za statistiku, u Gradu Obrovcu je 2011. godine 94 % stanova imalo instalacije vodovoda, što je ispod praga Zadarske županije koji iznosi 99 %.

Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Područje grada Obrovca djelomično je priključeno na kanalizacijsku mrežu. S obzirom na osjetljivost cijelog područja u pogledu zaštite pitke vode i vodnih bogatstava koji su značajan resurs ovog prostora, neophodno je izgraditi razdjelni sustav odvodnje za čitav prostor Grada Obrovca.

Održavanje javnih površina

U Obrovcu postoji jedna tržnica na malo, ukupne površine 75 m². Subjekt koji upravlja tržnicom je Infra - Grad d.o.o. iz Obrovca. Tržnica ima osnovnu namjenu, odnosno prodaju voća, povrća i ribe, a dodatni prostori i ponude prodavačima nisu na raspolaganju (hladnjače, rashladno skladište...).

Održavanje groblja na području Grada Obrovca

Komunalna djelatnost održavanja groblja povjerena je poduzeću Infra - Grad d.o.o. Postojeće groblje je neuređeno i nužna je rekonstrukcija, odnosno proširenje.

Javna rasvjeta na području Grada Obrovca

Na području Grada Obrovca je postavljeno ukupno 2.021 izvora svjetlosti. Od toga ima ukupno 1.560 rasvjetnih mjesta, 73 trafostanice i 388 stupnih mjesta. U tablici 20 prikazana su rasvjetna mjesta prema vrsti i broju.

Tablica 20. Rasvjetna mjesta Grada Obrovca prema vrsti

Vrsta izvora rasvjete u rasvjetnim tijelima	Broj rasvjetnih tijela
LED žarulje	397
Visokotlačne živine žarulje	555
Visokotlačne natrijeve žarulje	589
CFL žarulje 25 W	2
Metal halogena 150 W	2
Metal halogena 200 W	5
Metal halogena 400 W	10
Ukupno	1.560

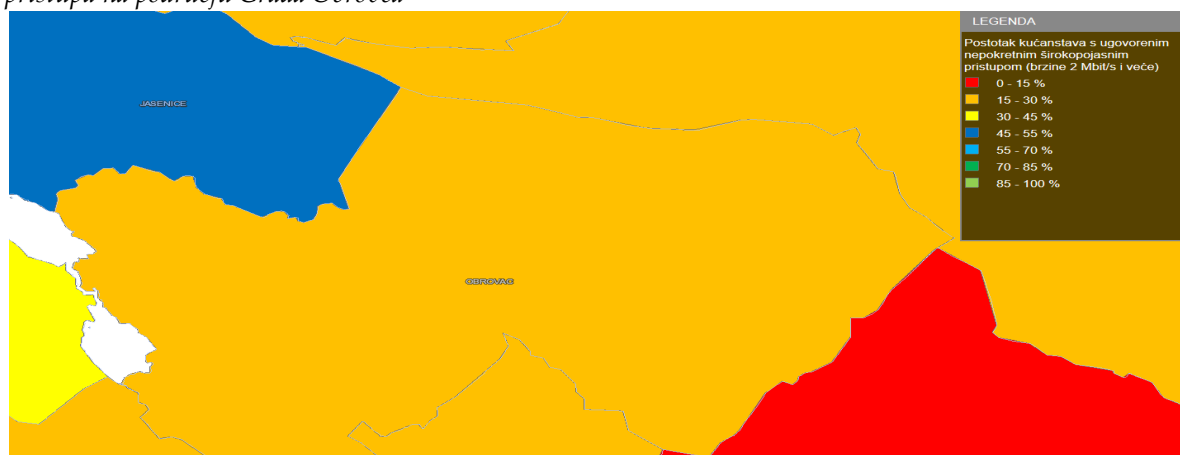
Izvor: Grad Obrovac

IT infrastruktura

Na području Grada Obrovca postoji 1 poštanski ured.

U nastavku se nalazi interaktivna karta prikaza podataka o dostupnosti i korištenju brzina širokopojasnog pristupa na području Grada Obrovca. Prema dostupnim podacima HAKOM-a na području Grada Obrovca od 15 do 30 % kućanstava ima ugovoreni nepokretni širokopojasni pristup brzine 2 Mbit/s i više.

Slika 7 Interaktivna karta prikaza podataka o dostupnosti i korištenju brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa na području Grada Obrovca

Izvor: HAKOM, lipanj 2016.

5. INSTITUCIJE

5.1. Institucije regionalne i lokalne samouprave

Prema Statutu Grada Obrovca kojim se uređuje samoupravni djelokrug, njegova obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela, Grad Obrovac osnovan je 1997. godine po Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95,08- Odluka Ustavnog suda RH, 46/10, 145,10).

Dan Grada Obrovca je 19. ožujka, na dan Sv. Josipa. Grad Obrovac ima grb i zastavu.

Grb Grada Obrovca ima oblik četvrtastog štita u kojem je na crvenom polju uzdignut bijeli jarac – lijevo, nad grmom graba zelene stabljike, žutih plodova – desno.

Zastava Grada Obrovca je jednobojna, plave (indigo) boje, omjera dužine i širine 2:1. U sredini zastave, na sjecištu dijagonala, nalazi se grb Grada Obrovca, obrubljen zlatno/žutom trakom.

Slika 8. Grb Grada Obrovca

Izvor: www.obrovac.hr

Slika 9. Zastava Grada Obrovac

Izvor: zeljko-heimer-fame.from.hr

Tijela Grada Obrovca su Gradonačelnik i Gradsko vijeće. Gradonačelnik je izvršno tijelo Grada Obrovca. Odgovoran je za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela Grada i službi grada.

Gradsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Grada, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom. Gradsko vijeće čini 13 vijećnika.

Javna priznanja Grada Obrovca koje se dodjeljuju za iznimna dostignuća i doprinosa od osobitog značenja za razvoj i ugled grada su:

1. Nagrada za životno djelo
2. Nagrada za stvaralački rad
3. Povelja počasnog građanina Grada Obrovca.

Najvažniji prihodi Grada Obrovca su:

- Prihodi od poreza
- Prihodi od potpora i pomoći
- Prihodi od imovine, administrativnih pristojbi i po posebnim propisima
- Prihodi od donacija
- Prihodi od prodaje imovine-kapitalni prihod

U 2015. godini najznačajniji prihodi su bili prihodi od imovine (7.120.887,00 HRK), potpore i donacije (5.190.163,00 HRK) i prihodi od poreza (3.589.049,00 HRK).

Od strateških dokumenata koji su doneseni na razini Grada izrađen je samo prostorni plan koji je usvojen 2009. godine i vrijedi do 2020. godine.

Neposredni utjecaj na pitanja koja su od značaja za njihovu svakodnevnicu, građani ostvaruju djelovanjem u 9 mjesnih odbora (Obrovac, Kruševo, Gornji Karin, Žegar, Krupa, Zelengrad, Muškovci, Golubić i Bilišani).

U upravnim tijelima Grada Obrovca klasificiraju se radna mjesta u okviru Jedininstvenog upravnog odjela i Tajništva. Jedininstveni upravni odjel sastoji se od četiri unutarnje ustrojstvene jedinice:

1. Odsjek za financije
2. Odsjek za gospodarstvo i društvene djelatnosti
3. Odsjek za komunalne djelatnosti i upravljanje prostorom
4. Odsjek za EU fondove

U 2015. godini Grad Obrovac je zapošljavao ukupno 16 zaposlenika.

Grad Obrovac u svom vlasništvu ima ukupno 2 trgovačka društva i 2 ustanove:

- INFRA-GRAD d.o.o. za komunalne djelatnosti
- RAZVOJ i TRGOVINA d.o.o. za posredovanje i trgovini poljoprivrednim sirovinama, živom stokom, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima
- DJEČJI VRTIĆ OBROVAC za odgoj, obrazovanje, zdravstvena zaštita, prehrana i socijalna skrb djece rane i predškolske dobi
- PUČKO OTOVRENO UČILIŠTE OBROVAC za kulturno-umjetničke programe

Članstva i partnerstva

Grad Obrovac članica je LAG – a Bura, zajedno s općinama Jasenice, Novigrad, Ražanac, Posedarje, Poličnik, Starigrad, Vrsi i Zemunik Donji. To je područje od 1312,63 km² i 26 018 stanovnika. Zadatak im je izrada lokalnih razvojnih strategija te usmjeravanje i praćenje njihove provedbe uključujući korištenje sredstava potpore.

Grad Obrovac također je članica FLAG-a „Tri mora“ – lokalne inicijative u ribarstvu koja uz Obrovac obuhvaća još i područje Općina Jasenice, Novigrad, Poličnik, Posedarje Ražanac i Starigrad. Osnovna djelatnost udruge jest priprema strateških dokumenata vezanih za ribarstvo, marikulturu, preradu i marketing ribljih proizvoda, održivi razvoj područja i zajednica koji ovise o ribarstvu, jačanje kapaciteta zapošljavanja, poticanja zapošljavanja i povećanja broja radnih mjesta, razvoj ribarstva, marikulture i komercijalno kopnenog ribarstva, te ostalih djelatnosti određenih statutom.

Također, Grad je i član Udruge gradova i Udruge "Lijepa naša", te sudjeluje u Županijskom partnerskom vijeću Zadarske županije.

5.2. Civilno društvo

Prema podacima Ministarstva uprave, u Gradu Obrovcu aktivno je ukupno 57 organizacija civilnog društva. Udruge koje su se u posljednje 3 godine financirale iz proračuna Grada Obrovca aktivna su u 3 područja: Sport, Socijalna skrb i zdravstvena zaštita i Kultura. Nakon 2013. godine, udrugama koje su aktivne u sportu i kulturi, u financiranju se pridružuje i socijalna skrb i zdravstvena zaštita, kroz čija su područja djelovanja financijska sredstva dodijeljena 6 organizacija civilnog društva na području Grada Obrovca.

Tablica 21 daje prikaz ukupnih sredstava koja su namijenjena sufinanciranju programa organizacija civilnog društva iz Proračuna Grada Obrovca.

Tablica 21. Sredstva namijenjena sufinanciranju programa organizacija civilnog društva iz Proračuna Grada Obrovca

Godina	Iznos potpore (kn)
2013.	418.000,00
2014.	701.000,00
2015.	769.000,00

Izvor: Grad Obrovac

SWOT ANALIZA

Gospodarstvo

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">• Povoljan zemljopisni položaj na sjecištu glavnih prometnica• Blizina gradskih i turističkih središta• Dobra prometna povezanost (blizina autoceste, zračne luke)• Postojanje luke lokalnog značaja• Klimatski uvjeti povoljni za razvoj turizma• Nagli porast stanovništva u odnosu na posljednji Popis stanovništva• Zastupljen pozitivan prirast• Postojanje zadruga• Velike poljoprivredne površine (naročito krških pašnjaka i livada)• Velik broj OPG-ova• Potencijal područja za bavljenje kulturama kupusa, krumpira i kupusnjače• Najzastupljenije kulture masline• Potencijal za ulov školjaka• Postojanje turističke zajednice• Bogata kulturno povijesna baština• Trend pada nezaposlenog stanovništva	<ul style="list-style-type: none">• Nemogućnost bavljenja određenim kulturama zbog nepovoljnog utjecaja bure• Nepovoljan utjecaj prometa (buka, zagađenje okoliša) na život stanovnika• Nepovoljna obrazovna struktura nositelja PG-a• Nedovoljna razvijenost poslovnih zona• Visoka starosna dob nositelja PG-a• Manjak smještajnih kapaciteta• Mali broj ugostiteljskih objekata• Nepostojanje turističkog informativnog centra• Nedovoljna iskorištenost mogućnost uzgoja školjaka
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none">• Iskorištenje geoprometnog položaja• Pogodno područje za nautički turizam• Potencijal zdravstvenog turizma temeljen na ljekovitom blatu• Mogućnosti razvoja poljoprivrede i nepoljoprivrednih gospodarstva u sklopu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava• Razvoj poduzetničkih zona• Blizina nacionalnih parkova i parkova prirode• Udruživanje poljoprivrednika u svrhu boljeg plasmana proizvoda na tržištu• Mogućnost bavljenja lovnim turizmom• Razvoj OPG-ova financiranjem EU fondova• Članstvo u LAG-u Bura• Članstvo u LAGUR-u Tri mora• Izrada županijske razvojne strategije i drugih strateških dokumenata višeg reda	<ul style="list-style-type: none">• Velik broj stanovnika bez prihoda• Trend rasta zastupljen kod iseljavanja stanovništva• Starenje stanovništva

Društvene djelatnosti

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje Centra za socijalnu skrb • Postojanje zdravstvenih ustanova za pružanje primarne zdravstvene zaštite • Postojanje veterinarske stanice • Porast broja djece u vrtiću • Postojanje knjižnice • Postojanje obrazovnih ustanova • Bogata kulturna baština • Postojanje muzeja • Postojanje Pučko otvorenog učilišta • Postojanje policijske postaje i dva dobrovoljna vatrogasna društva 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak dodatnih sadržaja u dječjem vrtiću • Pad broja osnovnoškolaca • Nedostatak učeničke zadruge • Manjak sportskih i rekreativnih sadržaja i infrastrukturnih preduvjeta na području Grada • Dotrajala oprema i infrastruktura u srednjoj školi • Nestabilno financiranje nabave knjižnične građe i izgradnju zbirke • Neadekvatan prostor za smještaj tekstilne građe Etnografske zbirke muzeja • Manjak kulturnih manifestacija • Nepostojanje plana upravljanja kulturnim dobrima i programa zaštite kulturno-spomeničke baštine • Nedostatak potrebnih vozila u DVD-u Žegar
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Smanjen broj korisnika socijalne skrbi • Porast posjetitelja u Zavičajnom muzeju • Trend rasta potražnje za pustolovnim odmorom i turističkim proizvodima baziranim na prirodnim resursima • Financiranje projekata društvene infrastrukture putem fondova EU (osobito za ruralni prostor) 	<ul style="list-style-type: none"> • Najbliža bolnica nalazi se u Zadru na udaljenosti od 54,4 km

Zaštita okoliša i infrastrukture

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> Nema divljih odlagališta Postojanje Reverzibilna hidroelektrana Velebit Velika površina prekrivena šumama, pretežito gospodarske namjene Nalazište boksita Nalazište arhitektonsko – građevinskog kamena Postojanje područja zaštite prema Naturi 2000 Postojanje tržnice 	<ul style="list-style-type: none"> Nepostojanje sustava reciklaže otpada Izostanak edukacije lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša Nepotpuna pokrivenost Općine vodovodnim sustavom Sustav odvodnje ne zadovoljava potrebe Grada Ne postoji plan upravljanja kulturnim dobrima Nedostatak slobodnih grobnih mjesta Loša regulacija prometa Nedostatan broj benzinski postaja Neuređene pješačke šetnice Neiskorištenost biciklističkih staza
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> Podizanje ekološke svijesti Prirodni preduvjeti za obnovljive izvore energije 	<ul style="list-style-type: none"> Nezainteresiranost lokalnog stanovništva za edukacije o razvrstavanju otpada i zaštiti okoliša Zagađenje mora

STRATEŠKE ODREDNICE

VIZIJA RAZVOJA GRADA OBROVCA

Vizija Grada Obrovca predstavlja strateške razvojne smjernice za petogodišnje razdoblje, te predstavlja sažetu i jasnu zamisao o željenom stanju Grada u budućnosti. Predložena vizija se zasniva na rezultatima izrađene analize stanja, održanih radnih skupina te izrađene SWOT analize.

Vizija Grada je usmjerena prema daljnjem razvoju konkurentnog poduzetništva, poljoprivrede i turizma, zaštiti okoliša, komunalne infrastrukture te prema razvoju društvene i socijalne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva Grada.

Vizija Grada Obrovca za razdoblje 2018. – 2020. glasi:

Grad Obrovac - područje razvijene poljoprivrede i gospodarstva, uređene društvene i komunalne infrastrukture te očuvanog okoliša

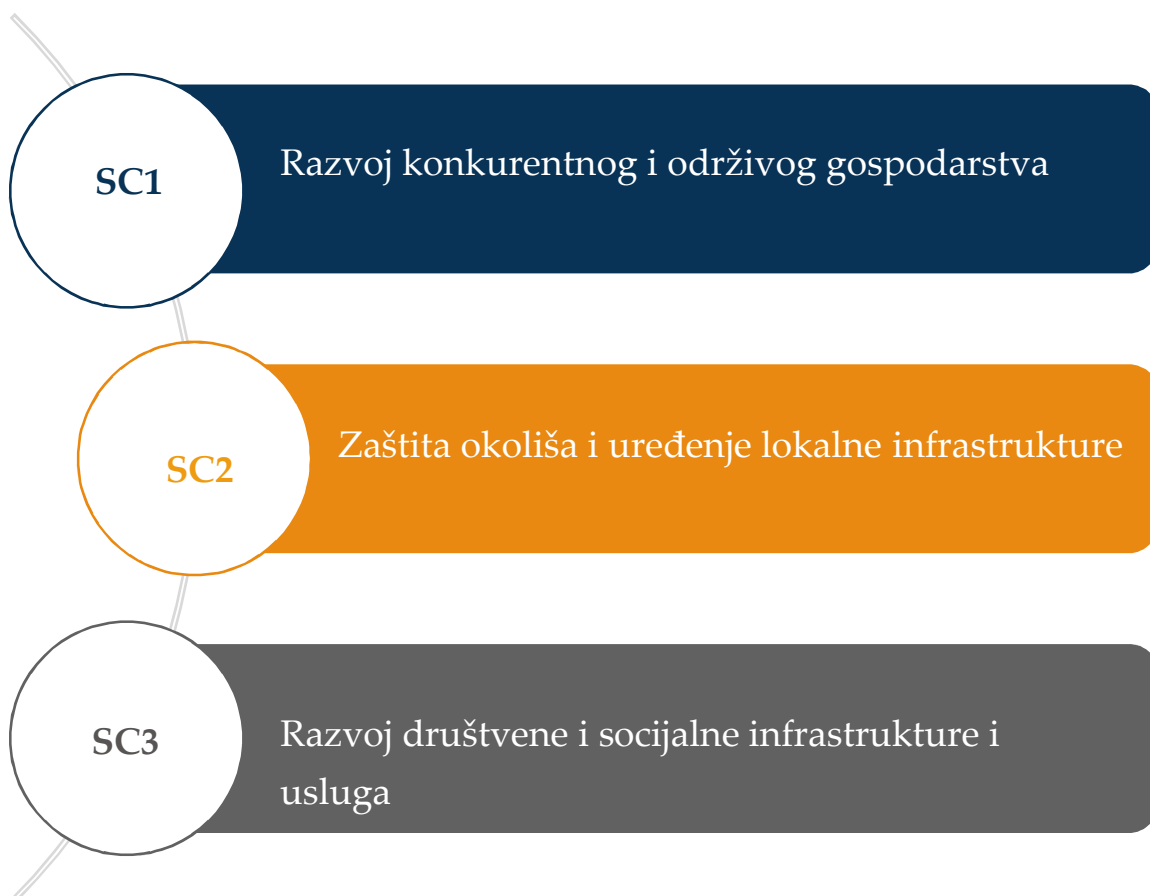
Grad Obrovac smješten je u središnjem dijelu Jadranske Hrvatske u Zadarskoj županiji. Prostor Grada ima povoljan geoprometni položaj, a važno je čvorište u smislu povezivanja juga Hrvatske sa područjem Like i Kvarnera. Gospodarski razvoj jedinice lokalne samouprave uvjetovan je geoprometnim položajem, klimatskim obilježjima, prirodnim resursima, tržišnim uvjetima te infrastrukturom koja je izgrađena u korist razvoja gospodarstva. Grad Obrovac će usmjeriti svoj razvoj na temelju strateških ciljeva putem kojih će se osigurati podizanje kvalitete života stanovnika na području Grada.

Vizija Grada Obrovca predstavlja okvir za definiranje strateških razvojnih smjernica za razdoblje do 2020. godine i njihovo realiziranje zaključno s 2022. godinom. U tom periodu predviđeno je kontinuirano razvijanje jedinice lokalne samouprave na temelju definiranih strateških ciljeva koji su proistekli iz vizije i definiranih resursa u Analizi stanja.

STRATEŠKI CILJEVI GRADA OBROVCA

Strateški ciljevi predstavljaju pravac razvoja jedinice lokalne samouprave (JLS) te su usmjereni na stvaranje poticajnih životnih uvjeta, podizanje kvalitete života stanovništva Grada, poticanja stvaranja radnih mjesta i smanjivanja odljeva stanovnika. Strateški ciljevi predstavljaju željena buduća stanja uz upotrebu raspoloživih resursa. Strateški ciljevi su određeni temeljem provedene analize stanja te predstavljaju smjer kretanja i djelovanja Grada Obrovca u petogodišnjem razdoblju. Provedbom strateških ciljeva doprinijeti će se ostvarenju definirane vizije. Strateški ciljevi te njihovi prioriteti usklađeni su sa strateškim ciljevima EU i relevantnim nacionalnim okvirom Republike Hrvatske.

Na temelju izrađene analize stanja, odrađenih radnih skupina i definirane SWOT analize u Gradu Obrovcu definirani su sljedeći strateški ciljevi.

Provedbom mjera strateškog cilj 1 želi *se potaknuti razvoj gospodarstva* koji će biti održiv i konkurentan. Provedbom strateškog cilja 1 usmjeriti će se razvoj gospodarskih djelatnosti kroz *uređenje poslovne infrastrukture te razvoj konkurentnog poduzetništva, poljoprivrede i turizma*.

Provedbom mjera strateškog cilja stvorit će se preduvjeti za razvoj sektora poljoprivrede, turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti. Ključan razvoj gospodarskih djelatnosti je diversifikacija već postojećih resursa na području Grada.

Područje Grada Obrovca ima ukupnu raspoloživu poljoprivrednu površinu od 972,28 ha što je 3,33 % poljoprivrednog zemljišta Zadarske županije. Pregledom Analize stanja uočeno je da Grad ima *dugu tradiciju poljoprivredne proizvodnje* te da je poljoprivreda važan izvor drugog dohotka stanovništva Grada. Iako ukupna raspoloživost poljoprivrednog zemljišta nijevelika realizacijom strateškog cilja 1 doprinijeti će se razvoju poljoprivrednih aktivnosti na već postojećim resursima. Također treba naglasiti da će se provedbom ovog strateškog cilja dati *potencijal razvoju poljoprivredne proizvodnje*, što bi dodatno stvorilo priliku poljoprivrednicima za gospodarski rast plasiranjem svojih proizvoda na tržište. Na istočnom dijelu grada nalazi se Žegarsko polje koje zbog svojih uvjeta stvara optimalne uvjete za proizvodnju kupusa i smilja. Provedbom SC1 želi se dati *podrška jačanju konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda* koji imaju naglasak na očuvanje tradicije i njegovanju posebnosti tradicijske proizvodnje koje ima ovo područje.

Prilikom izrade analize stanja uočen je konstantan *porast dolaska turista* na područje Grada Obrovca. Broj dolazaka je povećan u 2015. godini u odnosu na 2013. godinu za 17,83 %. Strani turisti tijekom cijelog razdoblja imaju uvjerljivo veći broj dolazaka i noćenja od domaćih gostiju za promatrano razdoblje. Obzirom da grad *ima povoljni geoprometni položaj* i živopisni krajolik stvorene su predispozicije za razvoj Obrovca kao turističkog grada. Cilj provođenja mjera u sklopu strateškog cilja 1 je *povećanje broj dolazaka i noćenja*. Zbog prirodnih resursa na području Grada Obrovca stvoren je potencijal za razvijanje turizma.

Osim prethodno navedenih djelatnosti Grad će provedbom ovog strateškog cilja te mjera unutar njega osigurati i *uređenje poslovne infrastrukture* za sve poduzetnike kako bi se osigurao razvoj poduzetništva te osigurala kvaliteta života svih stanovnika koji stalno obitavaju na prostoru Grada.

Jedan od značajnijih problema u području zaštite okoliša je i neodgovarajuće gospodarenje otpadom. Prethodno provedenom analizom ustanovljeno je da Grad Obrovac *nema adekvatno riješen cjeloviti sustav gospodarenja otpadom*. Na području Grada postoji potreba za sanacijom odlagališta otpada jer je otpad odlagan nekontrolirano, bez izgrađenog donjeg brtvenog sloja, bez sustava za zbrinjavanje oborinskih i procijedih voda kao i bez sustava za zbrinjavanje odlagališnog plina te je samo djelomično ograđeno. Sanacijom odlagališta se daje direktan doprinos zaštite prirodnih resursa (vodnih i šumskih). Provedbom mjere *sanacije odlagališta otpada povećati će se kvaliteta življenja* na području Grada te će se samom njihovom provedbom utjecati na zdravlje stanovnika i provesti će se zaštita okoliša.

Provođenjem mjere Energetske obnove zgrada obnoviti će se objekti u javnom vlasništvu Grada te će se *pružiti primjer stanovnicima o mogućnostima koje pruža energetska obnova* njihovih privatnih i poslovnih objekata. Provedbom ove mjere Grad će smanjiti potrošnju energije u zgradama od 30 do 60% i smanjiti emisiju CO₂.

Jedan od glavnih problema na području Obrovca je *nedovoljna kvaliteta i izgrađenost postojeće komunalne infrastrukture* koja onemogućava potrebne uvjete za održivi razvoj i kvalitetu života na ovom području. Jedan od prioriteta Grada je dogradnja kanalizacijskog sustava uz ugradnju *UPOV-a* (uređaj za pročišćavanje otpadnih voda) kako bi se osigurao održivi razvoj i zaštita okoliša na području Grada. Osim izgradnje UPOV-a potrebna je i *izgradnja vodovodnog sustava*. Izgradnjom vodovodnog sustava osigurati će se osnovni i nužni životni uvjeti u Bilišanima, Kobljanima i Karinu.

Grad Obrovac leži na samoj rijeci Zrmanji koja zbog svoje čistoće ima veliki značaj u vodnom bogatstvu Hrvatske. Kako bi se provele sve mjere zaštite okoliša kanalizacijski sustav iziskuje obnovu te je *planirana izgradnja crpne stanice* i njeno spajanje sa kanalizacijskim sustavom, što je predviđeno provedbom ovog strateškog cilja.

U mnogim manjim Gradovima na području Republike Hrvatske značajan problem predstavlja nedovoljna uređenost cesta. Pregledom dostavljenih statističkih podataka uočeno je da Grad Obrovac ima *potrebu za obnovom i izgradnjom cesta*. Ulaganje u izgradnju javnih lokalnih cesta uključuje pripremne radove, zemljane radove i radove na strukturi površine ceste. Provedbom strateškog cilja *predviđene su 4 mjere za izgradnju i sanaciju cesta* na području Grada.

Ulaganjem i poticanjem provedbe projekata i programa iz *područja društvene infrastrukture* podići će se razina kvalitete života stanovništva Grada Obrovca. Razvojem društvene infrastrukture *želi se stanovnicima osigurati odgovarajući pristup* različitim uslugama i oblicima obrazovanja, kulture te sporta i rekreacije.

Poboljšanjem društvene infrastrukture pružaju se usluge putem kojih se izvršavaju osnovne funkcije koje su potrebne za kvalitetan život na određenom području. U ruralnim područjima ovaj segment je od izuzetne važnosti kako bi se *osigurala vitalnost područja* te osigurali svi preduvjeti za ostanak stanovništva na području Grada Obrovca.

Provedbom mjera strateškog cilja 3 stvorit će se uvjeti za kvalitetniji život građana Grada Obrovca. Trenutno stanje društvene infrastrukture nije zadovoljavajuće, te se planira ulaganje u objekte u kojima se odvija društvena djelatnost. Prioritetom Unapređenje kapaciteta, kvalitete i raznolikosti u sustavu odgoja i obrazovanja i Unapređenje kapaciteta i kvalitete sportsko - rekreacijskih sadržaja planira se rekonstrukcijom dječjeg vrtića kojim će se riješiti *problem nedostatka kapaciteta već postojećeg vrtića*, dok će se u navedenom prioritetu planira financirati i izgradnja društvenog doma koji će biti namijenjen za sve uzraste stanovništva Grada Obrovca.

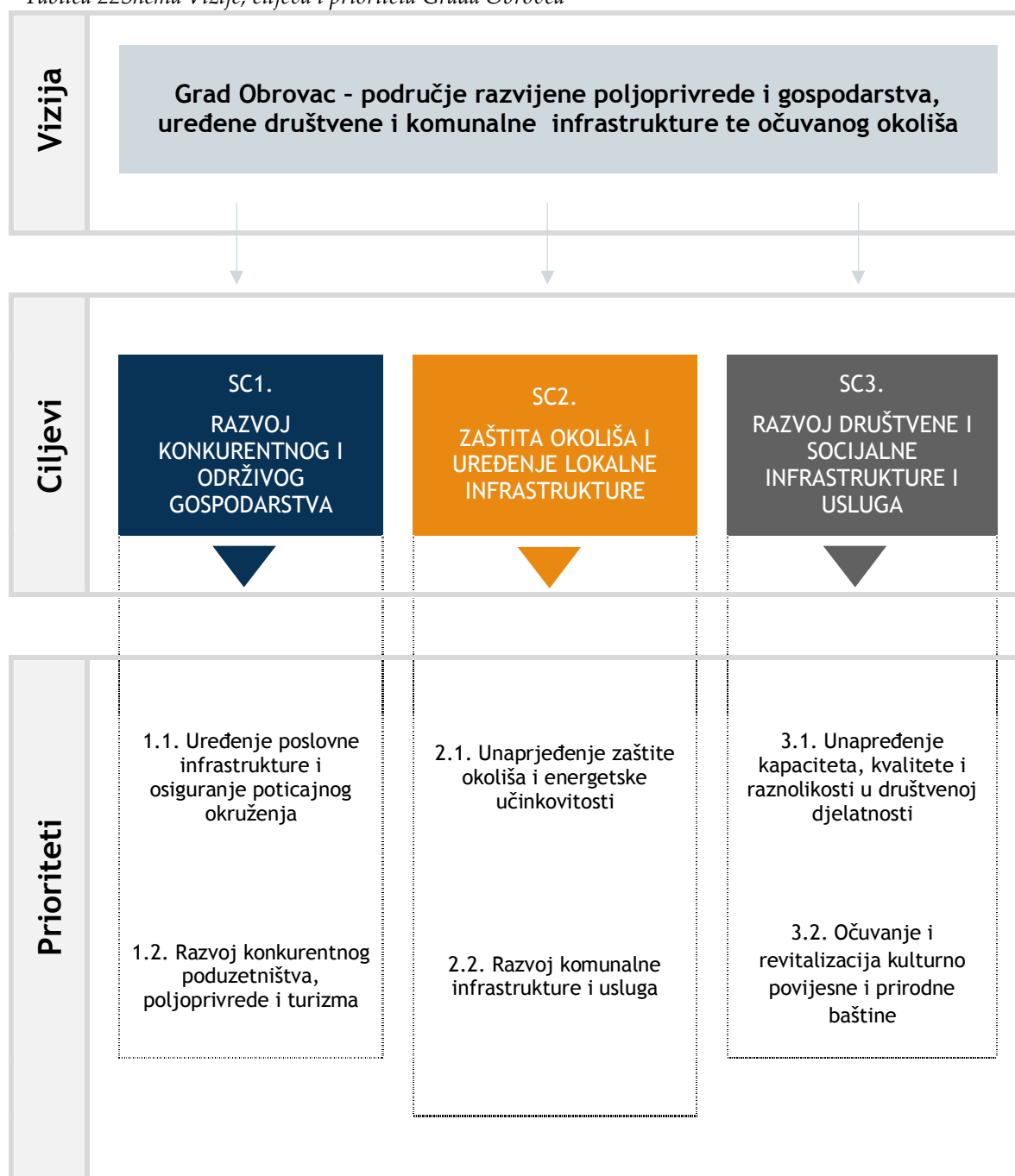
S obzirom na mali broj rekreacijskih sadržaja prioritetom Unapređenje kapaciteta i kvalitete sportsko - rekreacijskih sadržaja *predviđa se izgradnja sportskih terena* čime bi se postiglo kvalitetnije provođenje slobodnog vremena kod djece i odraslih.

Ovim strateškim ciljem *valorizirati će se kulturna baština* Grada Obrovca putem kojeg se planira obnoviti postojeći suhozidi te obnoviti kulturno povijesna cjelina Obrovca kao i gradina Starog Obrovca. Navedeno predstavlja neprocjenjivu vrijednost i potencijal za lokalnu zajednicu.

CILJEVI I MJERE

Na temelju izrađene Analize stanja na radnim skupinama definirane su potrebe Grada Obrovca, iz kojih su proizašla tri strateška cilja za naredno petogodišnje razdoblje. Kako bi se strateški ciljevi ostvarili potrebno je razraditi razvojne prioritete na osnovu kreiranih ciljeva. Prioriteti su jasno definirani i usklađeni sa strategijama višeg reda, dok njegove karakteristike prikazuju mjerljivost i ostvarivost strateških ciljeva. U nastavku je prikazana shema vizije, ciljeva i prioriteta Grada Obrovca.

Tablica 22 Shema Vizije, ciljeva i prioriteta Grada Obrovca

Izvor: Izrada autora

Nakon određenih prioriteta razrađuju se mjere koje će dovesti do uspješne provedbe prioriteta, a time će se dosegnuti i navedeni strateški ciljevi. *Mjere razvoja* su jedan od najvažnijih dijelova Strateškog razvojnog programa Grada budući definiraju konkretnu izvedbu razvojnog programa u narednom razdoblju. Strateški razvojni program Grada Obrovca sadržava razrađene mjere razvoja koje su navedene u narednim poglavljima. Mjere razvoja definiraju se prema resursima područja te su razrađene u direktnoj komunikaciji s predstavnicima jedinice lokalne samouprave. Sve mjere razvoja koje su definirane razrađene u softveru za upravljanje razvojem te je na taj način kreirana baza projektnih ideja koja Gradu može služiti kao pomoć pri predlaganju projekata na natječaje i javne pozive. Razradom projektnih ideja u softveru olakšava se njihovo daljnje sustavno praćenje, te se omogućava njihovo ažuriranje i nadopunjavanje.

Grad Obrovac je u svoju strategiju razvoja uvrstio 41 projektnih ideja koji su razvrstani u 6 prioriteta unutar 3 cilja.

U toku određivanja ciljeva, prioriteta i mjera definirani su i indikatori koji će pratiti uspješnost provedbe Strateškog razvojnog programa Grada Obrovca. Ciljane vrijednosti indikatora definirane su u ovom dokumentu i obuhvaćaju vrijednosti na razini pojedinog prioriteta i mjere. Indikatori za uspješnost provedbe su definirani u nastavku.

SC1: Razvoj konkretnog i održivog gospodarstva		
Prioritet	Mjera	Indikatori
1.1. Uređenje poslovne infrastrukture i osiguranje poticajnog okruženja	1.1.1. UPU zona Karlovac	m ² izgrađene zone. Broj korisnika zone.
	1.1.2. Kupnja poslovnog prostora	Broj kupljenih poslovnih prostora.
1.2. Razvoj konkurentnog poduzetništva, poljoprivrede i turizma	1.2.1. Uređenje i navodnjavanje Žegarskog polja	Izgrađeno Žegarsko polje. Uspostavljen sustav navodnjavanja.
	1.2.2. Obnova pojilišta u Zelengradu	Obnovljeno pojilište..
	1.2.3. Geomantijski put Zrmanje	Uspostavljen geomantijski put Zrmanje. Broj posjetitelja
	1.2.4. Tematski fun park Zrmanja	Izgrađen tematski park. Broj posjetitelja parka.
	1.2.5. Eko selo Zrmanja	Uspostavljeno eko selo. Broj posjetitelja eko sela
	1.2.6. Izgradnja turističke infrastrukture (pješačke staze, mostovi, biciklističke staze, zip line i sl.)	Izgrađena turistička infrastruktura. Broj posjetitelja.
	1.2.7. Centar za posjetitelje	Izgrađen centar za posjetitelje.
	1.2.8. Obnova starih škola i stavljanje u funkciju turizma	Obnovljena 1 škola.
	1.2.9. Virtualni turistički vodič	Izrađen virtualni turistički vodič. Broj posjetitelja.

SC2: Zaštita okoliša i uređenje lokalne infrastrukture		
Prioritet	Mjera	Indikatori
	2.1.1. DVD Obrovac i DVD Žegar	Rekonstruirane i opremljene zgrade DVD-ova.
	2.1.2. Izgradnja regionalnog centra za obnovljive izvore energije	Uspostavljen regionalni centar za obnovljive izvore energije.
	2.1.3. Energetska obnova zgrada	Obnovljene zgrade u povijesnoj jezgri Grada.
	2.1.4. Sanacija i zatvaranje odlagališta Kljakovača	Sanirano odlagalište
	2.1.5. Izgradnja kolektora i uređaja za pročišćavanje na obali u Gradu Obrovcu	Izgrađen kolektor.
	2.1.6. Izgradnja uređaja za pročišćavanje u Karinu Gornjem (Novo naselje - Slana)	Izgrađen uređaj za pročišćavanje. Broj korisnika uređaja za pročišćavanje.
	2.1.7. Izgradnja crpne stanice na obali u Gradu Obrovcu	Izgrađena crpna stanica.
2.2. Razvoj komunalne infrastrukture i usluga	2.2.1. Uređenje plaže na području Grada Obrovca	Uređena plaža. Broj korisnika plaže.
	2.2.2. Izgradnja ceste Ljubičiću Švonje	Izgrađena cesta.
	2.2.3. Izgradnja ceste u Krupi	Izgrađena cesta.
	2.2.4. Izgradnja glavne prometnice u Karinu	Izgrađena cesta.
	2.2.5. Izgradnja pješačke staze do Jankovića buka	Broj km izgrađene pješačke staze.
	2.2.6. Popravak i sanacija 50 km nerazvrstanih cesta na području grada Obrovca	Broj km izgrađene ceste.
	2.2.7. Gradnja mjesnog groblja u Gornjem Karinu	Izgrađeno mjesno groblje.
	2.2.8. Sanacija groblja u Obrovcu	Sanirano groblje.
	2.2.9. Sanacija groblja u Žegaru	Sanirano groblje.
	2.2.10. Projektna dokumentacija uređenje groblja	Izrađena projektna dokumentacija.
	2.2.11. Izgradnja vodovoda Kobljani	Izgrađen vodovoda.
	2.2.12. Izgradnja vodovoda Bilišane	Izgrađen vodovoda.
	2.2.13. Uređenja tržnice u Obrovcu	Izgrađena tržnica.
	2.2.14. Uređena tržnica u Gornjem Karinu	Izgrađena tržnica.
	2.2.15. Uređenje gradskog kupališta u Obrovcu	Uređeno gradsko kupalište.
	2.2.16. Izgradnja sustava odvodnje	Izgrađen vodovoda.

SC 3: Razvoj društvene i socijalne infrastrukture i usluga

Prioritet	Mjera	Indikatori
3.1. Unapređenje kapaciteta, kvalitete i raznolikosti u društvenoj djelatnosti	3.1.1. Izgradnja društvenog doma u Karinu Gornjem	Izgrađen društveni dom. Broj korisnika društvenog doma. Broj događanja.
	3.1.2. Rekonstrukcija i opremanje Dječjeg vrtića u Obrovcu	Rekonstruiran i opremljen dječji vrtić. Broj korisnika dječjeg vrtića.
	3.1.3. Motorički park za djecu	Uspostavljen motorički park. Broj korisnika parka.
	3.1.4. Veteranski centar	Uspostavljen veteranski centar. Broj korisnika veteranskog centra.
	3.1.5. Tekuća pomoć OŠ i nagrade učenicima	Iznos u HRK dodijeljene tekuće pomoći i nagrada.
	3.1.6. Tekuća pomoć Srednjoj školi, knjige nagrade učenicima	Iznos u HRK dodijeljene tekuće pomoći i nagrada.
	3.1.7. Stipendije	Broj dodijeljenih stipendija.
	3.1.8. Sportski tereni	Broj uređenih sportskih terena.
3.2. Očuvanje i revitalizacija kulturno povijesne i prirodne baštine	3.2.1. Prikupljanje prirodoslovne građe	Broj prikupljenih jedinki.
	3.2.2. Obnova suhozida	m ² obnovljenih suhozida
	3.2.3. Obnova kulturno-povijesne cjeline Obrovca i gradine Starog Obrovca	Broj obnovljenih kuća.
	3.2.4. Obnova i uređenje Cvijine gradine	Broj obnovljenih gradina.

PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

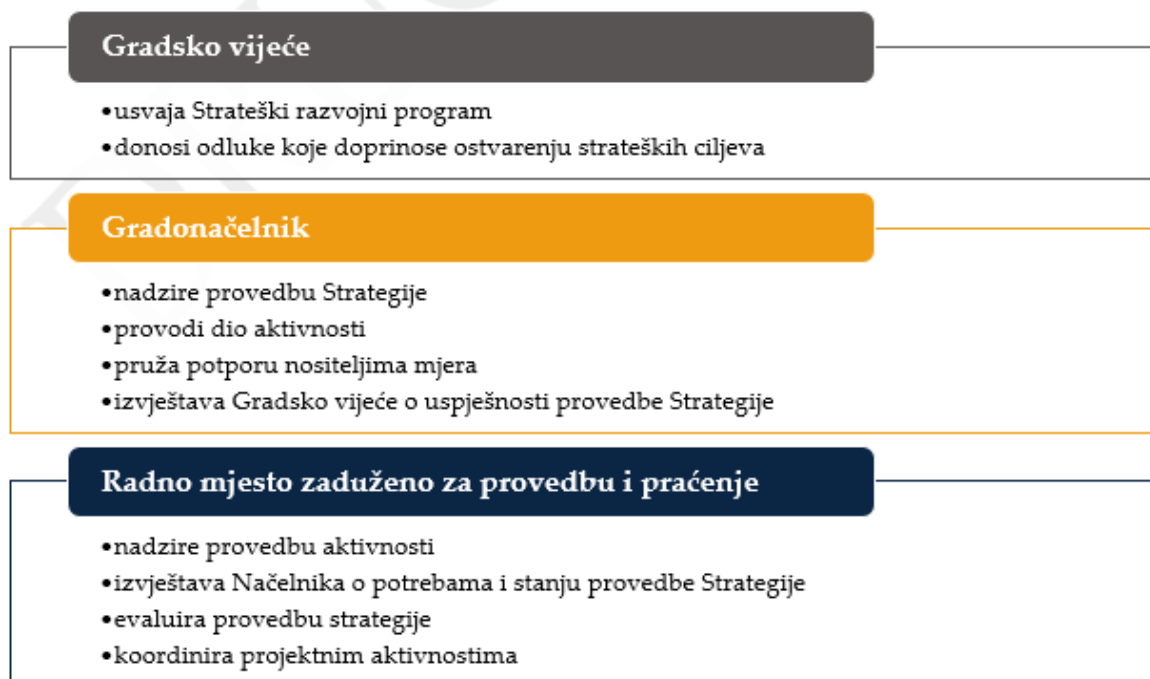
Strateški dokument je javni dokument koji će biti objavljen na internet stranici Grada nakon usvajanja od Gradskog vijeća. U svrhu transparentnosti dokumenta, Grad Obrovac dužan je proslijediti dokument svim dionicima odnosno poduzećima, ustanovama i institucijama u vlasništvu Grada kako bi se upoznali sa razvojnim prioritetima u narednom razdoblju. Uz dokument biti će priložen i poziv za komentiranje Strategije razvoja Grada Obrovca i predlaganja novih ideja od strane zainteresiranih dionika.

Glavnu ulogu u implementaciji mjera u okviru ovog dokumenta ima Grad Obrovac. Za operacionalizaciju i koordinaciju mjera biti će određen jedan od postojećih zaposlenika.

Vodeći se s prethodno spomenutom idejom transparentnosti te kontinuiranog promocija participativnosti u razvojnim inicijativama Grad će redovno informirati širu javnost o statusu implementacije mjera.

Proračun i proračunski akti će biti usklađeni s odredbama ovog strateškog dokumenta.

Grafikon 20. Zaduženja za implementaciju

Izvor: obrada autora

POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE

Indikatori uspješnosti postavljeni su za praćenje implementacije Strategije razvoja Grada Obrovca. Praćenje strategije podrazumijeva promjene u procjeni troškova, te njihov očekivani utjecaj na provođenje programa. Ukoliko dođe do spomenutih promjena, kao i promjena u raspodjeli odgovornosti za provođenje programa, one će se evidentirati. Svaka će razlika između planiranog i stvarnog provođenja programa biti evidentirana, a osoba zadužena za provedbu i praćenje pojasnit će kako i zašto je došlo do tih razlika. Odgovorni za provođenje projekata dužni su osobi koja je zadužena za praćenje pojasniti na koji način očekuju da se nastavi s provođenjem programa te opisati sve promjene koje bi ga mogle poboljšati

Na početku svake godine izradit će se izvješće na godišnjoj razini za prethodnu godinu u kojem će biti opisano praćenje, pregled i vrednovanje kvalitete provedbe SRP Obrovac. U svrhu praćenja provedbe uspostaviti će se sustav indikatora koji će koristiti u svrhu ocjene stupanja implementacije razvojnih mjera.

U nastavku je dan pregled indikatora kao osnovnog instrumenta za praćenje provedbe Strategije razvoja Grada Obrovca.

SC1: Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva		
Prioritet	Mjera	Izlazni pokazatelji
1.1. Uređenje poslovne infrastrukture i osiguranje poticajnog okruženja	1.1.1. UPU zona Karlovac	7,5 ha izgrađene zone. 10 korisnika zone.
	1.1.2. Kupnja poslovnog prostora	5 kupljenih poslovnih prostora.
1.2. Razvoj konkurentnog poduzetništva, poljoprivrede i turizma	1.2.1. Uređenje i navodnjavanje Žegarskog polja	Izgrađeno Žegarsko polje. Uspostavljen sustav navodnjavanja.
	1.2.2. Obnova pojilišta u Zelengradu	Obnovljeno 1 pojilište u Zelengradu.
	1.2.3. Geomantijski put Zrmanje	Uspostavljen 1 put. 1.000 posjetitelja.
	1.2.4. Tematski fun park Zrmanja	Uspostavljen 1 tematski park . 1.500 posjetitelja.
	1.2.5. Eko selo Zrmanja	Uspostavljeno Eko selo Zrmanja. 1.000 posjetitelja
	1.2.6. Izgradnja turističke infrastrukture (pješačke staze, mostovi, biclističke staze, zip line, i sl.)	Izgrađena turistička infrastruktura. 3000 posjetitelja.
	1.2.7. Centar za posjetitelje	Izgrađen Centar za posjetitelje. 1.500 pojetitelja
	1.2.8. Obnova starih škola i stavljanje u funkciju turizma	Obnovljenea1 škola.
	1.2.9. Virtualni turistički vodič	Izrađen virtualni turistički vodič. 3.000 posjetitelja.

SC2: Zaštita okoliša i uređenje lokalne infrastrukture

Prioritet	Mjera	Izlazni pokazatelji
2.1. Unaprjeđenje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti	2.1.1. DVD Obrovac i DVD Žegar	Rekonstruirane i obnovljene zgrade DVD-ova.
	2.1.2. Izgradnja regionalnog centra za obnovljive izvore energije	Uspostavljen 1 regionalni centar za obnovljive izvore energije.
	2.1.3. Energetska obnova zgrada	Obnovljeno 5 zgrada u povijesnoj jezgri Grada.
	2.1.4. Sanacija i zatvaranje odlagališta Kljakovača	Sanirano 1 odlagalište.
	2.1.5. Izgradnja kolektora i uređaja za pročišćavanje na obali u Gradu Obrovcu	Izgrađen 1 kolektor.
	2.1.6. Izgradnja uređaja za pročišćavanje u Karinu Gornjem (Novo naselje - Slana)	Izgrađen 1 uređaj za pročišćavanje. 2.000 korisnika uređaja za pročišćavanje.
	2.1.7. Izgradnja crpne stanice na obali u Gradu Obrovcu	Izrađena 1 crpna stanica.
2.2. Razvoj komunalne infrastrukture i usluga	2.2.1. Uređenje plaža na području Grada Obrovca	Uređena 1 plaža.
	2.2.2. Izgradnja ceste Ljubičiću Švonje	Izgrađena 1 cesta.
	2.2.3. Izgradnja ceste u Krupi	Izgrađena 1 cesta.
	2.2.4. Izgradnja glavne prometnice u Karinu	Izgrađena glavna prometnica.
	2.2.5. Izgradnja pješačke staze do Jankovića buka	Izgrađeno 3.5 km pješačke staze.
	2.2.6. Popravak i sanacija 50 km nerazvrstanih cesta na području grada Obrovca	50 km izgrađene ceste.
	2.2.7. Gradnja mjesnog groblja u Gornjem Karinu	Izgrađeno 1 mjesno groblje.
	2.2.8. Sanacija groblja u Obrovcu	Sanirano groblje.
	2.2.9. Sanacija groblja u Žegaru	Sanirano groblje.
	2.2.10. Projektna dokumentacija uređenje groblja	Izrađena projektna dokumentacija.
	2.2.11. Izgradnja vodovoda Kobljani	Izrađen vodovod.
	2.2.12. Izgradnja vodovoda Bilišane	Izrađen vodovod.
	2.2.13. Uređenje tržnice u Obrovcu	Uređena tržnica.
	2.2.14. Uređenje tržnice u Gornjem Karinu	Uređena tržnica.
	2.2.15. Uređenje gradskog kupališta u Obrovcu	Uređeno gradsko kupalište.
	2.2.16. Izgradnja sustava odvodnje	Izrađen sustav odvodnje.

SC 3: Razvoj društvene i socijalne infrastrukture i usluga		
Prioritet	Mjera	Izlazni pokazatelji
3.1. Unapređenje kapaciteta, kvalitete i raznolikosti u društvenoj djelatnosti	3.1.1. Izgradnja društvenog doma u Karinu Gornjem	Izgrađen društveni dom. 1.000 korisnika društvenog doma. 10 događanja godišnje.
	3.1.2. Rekonstrukcija i opremanje Dječjeg vrtića u Obrovcu	Rekonstruiran i opremljen vrtić. 30 korisnika dječjeg vrtića.
	3.1.3. Motorički park za djecu	Izgrađen motorički park. 30 korisnika parka.
	3.1.4. Veteranski centar	Uspostavljen veteranski centar. 1.000 korisnika veteranskog centra.
	3.1.5. Tekuća pomoć OŠ i nagrade učenicima	44.000,00 HRK tekuće pomoći i nagrada.
	3.1.6. Tekuća pomoć Srednjoj školi, knjige nagrade učenicima	35.000,000 HRK tekuće pomoći i nagrada.
	3.1.7. Stipendije	10 dodijeljenih stipendija.
	3.1.8. Sportski tereni	Uređen sportski tereni.
3.2. Očuvanje i revitalizacija kulturno povijesne i prirodne baštine	3.2.1. Prikupljanje prirodoslovne građe	500 prikupljenih jedinki.
	3.2.2. Obnova suhozida	100 m ² obnovljenih suhozida.
	3.2.3. Obnova kulturno-povijesne cjeline Obrovca i gradine Starog Obrovca	30 obnovljenih kuća.
	3.2.4. Obnova i uređenje Cvijine gradine	Obnovljena gradina.

POPIS ČLANOVA RADNIH SKUPINA

Tablica 23. Popis članova radne skupine

Redni broj	Ime i prezime	Institucija
1.	Dražan Župan	Turistička zajednica Obrovac
2.	Josipa Klanac	Grad Obrovac
3.	Josip Frketić	Park prirode Velebit Gospić
7.	Gordana Renić	Grad Obrovac
8.	Đuro Župan	Riva rafting centar d.o.o.
9.	Marina Jurjević	Pučko otvoreno učilište Obrovac
10.	Mile Brkić	Vodovod Zadar – područna jedinica obrovac
11.	Željko Mišković	DP „Elektra“ Zadar – PU
12.	Marinko Župan	OPG Marinko Župan
13.	Žarko Milić	OPG Žarko Milić
15.	Dragan Vukas	Poljoprivredna zadruža Žegar
16.	Mato Eraćimović	OPG Mato Eraćimović
17.	Zoran Čolić	OPG Zoran Čolić

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Grada Obrovca od 1857. do 2011. godine...	9
Grafikon 2. Ukupan broj stanovnika Grada Obrovca prema popisima stanovništva iz 2001. i 2011. godine.....	11
Grafikon 3. Migracijska obilježja stanovništva Grada Obrovca	11
Grafikon 4. Prirodno kretanje stanovništva Grada Obrovca	12
Grafikon 5. Struktura gospodarstva Grada Obrovca u 2015. godini	13
Grafikon 6. Broj obrta po registriranoj djelatnosti na području Grada Obrovca	14
Grafikon 7. Poljoprivredna gospodarstva po stručnoj spremi	17
Grafikon 8. Broj poljoprivrednih gospodarstava po dobi nositelja	17
Grafikon 9. Najbrojniji turisti u Gradu Obrovcu po ostvarenim dolascima i noćenjima u 2014. godini	20
Grafikon 10 Broj objekata koji pružaju usluge u eko i ruralnom turizmu u Gradu Obrovcu	22
Grafikon 11. Nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca po godinama.....	25
Grafikon 12 Nezaposleno stanovništvo Grada Obrovca prema razini obrazovanja	25
Grafikon 13. Broj korisnika mirovine prema HZMO	26
Grafikon 14. Osiguranici mirovinskog sustava na području Grada Obrovca od 2013.-2015 godine	27
Grafikon 15. Broj djece upisane u vrtić za razdoblje 2011. -2015. godina.....	30
Grafikon 16. Broj učenika upisanih u osnovnu školu Obrovac u razdoblju 2011. -2015.	31
Grafikon 17. Broj korisnika fizičkih i pravnih korisnika usluge odvoza otpad	39
Grafikon 18. Količina miješanog komunalnog otpada (u t)	39
Grafikon 19. Broj registriranih vozila u Gradu Obrovcu od 2011. do 2015. godine.....	44
Grafikon 20. Zaduženja za implementaciju.....	63

POPIS SLIKA

Slika 1. Prostorni smještaj Grada Obrovca i Zadarske županije na karti Republike Hrvatske	6
Slika 2. Biciklistička staza u Obrovcu	23
Slika 3. Lokacija odlagališta otpada "Kljakovača"	38
Slika 4. Objekti bivše tvornice Jadral.....	41
Slika 5. Rijeka Zrmanja	42
Slika 6. Park prirode Velebit	43
Slika 8 Interaktivna karta prikaza podataka o dostupnosti i korištenju brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa na području Grada Obrovca.....	47
Slika 8. Grb Grada Obrovca	48
Slika 9. Zastava Grada Obrovac.....	48

POPIS TABLICA

Tablica 1. Udaljenost Grada Obrovca od gradskih središta	8
Tablica 2. Struktura stanovništva Grada Obrovca prema spolu i starosti.....	9
Tablica 3. Struktura stanovništva Grada Obrovca prema narodnosti.....	10
Tablica 4. Ukupni broj poduzetnika u Gradu Obrovcu.....	14
Tablica 5. Poljoprivredne površine i poljoprivredna gospodarstva na području Grada Obrovca	16
Tablica 6. Broj poljoprivrednih gospodarstava prema vrsti u Gradu Obrovcu i Zadarskoj županiji.....	16
Tablica 7. Broj poljoprivrednih gospodarstava po kulturama na dan 31. 12. 2015. godine .	18
Tablica 8. Stočarstvo Grada Obrovca	19
Tablica 9. Pčelarstvo u Gradu Obrovcu	19
Tablica 10. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turist od 2011. do 2015. godine	20
Tablica 11. Zaposleni prema području djelatnosti.....	24
Tablica 12. Izvori financiranja za život stanovnika Grada Obrovca, 2011. godina	26
Tablica 13. Broj korisnika socijalne skrbi prema vrstama socijalne skrbi na području Grada Obrovca od 2011.-2015. godine.....	28
Tablica 14. Proračunska sredstva izdvojena za programe u kulturi (kn)	32
Tablica 15. Pregled kulturnih dobara prema vrsti na području grada Obrovca (na dan 25.04.2016. godine)	32
Tablica 16. Broj stanovnika prema vjerskoj pripadnosti	35
Tablica 17. Stanovanje i javne zgrade u zadarskoj županiji i Gradu Obrovcu	37
Tablica 18. Prometna povezanost Grada Obrovca	43
Tablica 19. Sredstva izdvojena za građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom	45
Tablica 20. Rasvjetna mjesta Grada Obrovca prema vrsti.....	46
Tablica 21. Sredstva namijenjena sufinanciranju programa organizacija civilnog društva iz Proračuna Grada Obrovca	50
Tablica 22 Shema Vizije, ciljeva i prioriteta Grada Obrovca.....	59
Tablica 23. Popis članova radne skupine	67